

O Evaňjelium le Marekoskro

Pal o Jan Krstiteľ

¹ O evaňjelium pal o čhavo le Devleskro, pal o Ježiš Kristus, chudňa avke, ² sar pisinelas o prorokos Izajaš:

*„Dikh, me bičhavav mire poslos anglal tu
a ov tuke pripravinela o drom.*

³ O hangos vičinel pre pušta:

„Pripravinen o drom le Rajeske,

rovňinen prekal leste avri o chodňiki!“

⁴ O Jan chudňa te bolel pre pušta a phenelas le manušenge, hoj te keren pokaňje a te den pes te bolel, hoj pes lenge te odmuken o bini. ⁵ Avenas ke leste savore manuša andral e judsko phuv the andral o foros Jeruzalem. A phenenas avri peskre bini a o Jan len bolelas andro paňi Jordan.

⁶ Sas urdo andro gada la távakra srstatar, pašal o per les sas cipuno sirimos a chalas kobilki the maľakro medos. ⁷ A kazinelas: „Pal mande avel zoraleder, sar som me. Me na som hodno anglal leste te bandol a te phundravel o sirimocis pre leskre sandalki. ⁸ Me tumen bolav le paňeha, ale ov tumen bolela le Svete Duchoha.“

O Ježiš hino boldo

⁹ Andre ola dživesa avľa o Ježiš andral o galilejsko Nazaret a sas boldo le Janostar andro paňi Jordan. ¹⁰ A takoj, sar avelas avri andral o paňi, dikhľa phundrado o ňebos the le Duchos, so sar holubica avelas tele pre leste, ¹¹ a andral

o ňebos šundila o hangos: „Tu sal miro čhavo, saves kamav. Tutar man hin o radišagos.“

O Ježiš hino pokušimen

¹² A takoj paloda les o Duchos ligenda pre pušta. ¹³ Sas ode saranda (40) dživesa a sas pokušimen le satanostar. Sas ode le dzive džvirencia a o aňjela pašal leste kerenas.

O Ježiš chudel te služinel

¹⁴ Paloda, sar sas o Jan phandlo andre bertena, avla o Ježiš andre Galileja a kazinelas o evaňjelium le Devleskro. ¹⁵ Phenelas: „O časos imar avla! Pašes hin o krališagos le Devleskro. Keren pokaňje a pačan andro evaňjelium!“

O Ježiš vičinel le ešebne učeňiken

¹⁶ Sar phirelas pašal o Galilejsko moros, dikhla le Šimon the leskre phrales le Andrej, sar muke nas e sita andro moros, bo sas ribara. ¹⁷ O Ježiš lenge phenda: „Aven pal mande a me tumendar kerava ribaren, so chudena le manušen.“ ¹⁸ On takoj omukle o siti a gele pal leste.

¹⁹ Sar geľa odarik sikra dureder, dikhla avre duje phralen, le Jakob the le Jan, le Zebedeoskre čhaven, sar pre lodka prikeren o siti. ²⁰ A takoj len vičinda a on omukle peskre dades le Zebedeus andre lodka le manušenca, so kerenas prekal leste buči, a gele pal o Ježiš.

Andre sinagoga andro Kafarnaum

²¹ Avke gele andro foros Kafarnaum a takoj pro šabat geľa andre sinagoga a sikavelas. ²² A o manuša pes čudalinenas oleske, so sikavelas, bo ov na sikavelas sar o zakoňika, ale sar

oda, kas hin autorita. ²³ Ipen akor sas andre sinagoga jekh manuš, andre savo sas nalačo duchos. Ov viskinda: ²⁴ „So amen hin tuha, Ježiš Nazaretsko? Avlal amen te murdarel? Me džanav, ko tu sal: Oda Sveto le Devleskro!“

²⁵ O Ježiš prikazinda ole nalače duchoske: „Čhit, dža andral leste avri!“ ²⁶ O nalačo duchos leha čhivkerelas, viskinda zorales a geľa andral leste avri.

²⁷ Savore pes čudalinenas a phučenas jekh avrestar: „Oda so hin kada? Nevo šikaviben? Bo andre autorita prikazinel le nalače duchenge a on les šunen!“ ²⁸ A o hiros pal leste pes sig rozligenda pal caľi Galileja.

O Ježiš sastarel le Peteriskra sasa

²⁹ Sar o Ježiš, o Jakob the o Jan avle avri andral e sinagoga, gele andro kher ko Šimon* the ko Andrej. ³⁰ Ode pašlolas le Šimonoskri sasuj andre horučka a takoj pal late phende le Ježišoske. ³¹ Ov geľa paš late, chudňa la vastestar a pomožinda lake te uštel. E horučka la takoj omukla a oj pašal lende chudňa te kerel.

³² Rači, sar zagela o kham, anenas ke leste savore nasvalen the zaphandlen le demonenca. ³³ Savore manuša andral o foros pes zgele paš o vudar. ³⁴ O Ježiš sastarda but nasvalen, saven trapinenas o všelijaka nasvalibena, a tradňa avri but demonen. Na domukla le demonenge te vakarel, bo on les prindžarenas.

Džan andre Galileja

* **1:29** 1,29 Oda hin o Peter.

³⁵ Sig tosara, mek sar sas rat, uštíla a geła pro omuklo than, kaj pes modlínelas. ³⁶ Ale o Šimon the ola, ko sas leha, les gele te rodel. ³⁷ Sar les arakhle, phende leske: „Sako tut rodel!“

³⁸ O Ježiš lenge phendá: „Aven džas avrether, andro gavora, so hine kade pašes, hoj the ode te vakerav o evaňjelium, bo vaš oda avlom.“
³⁹ Vakerelas o evaňjelium pal cali Galileja andre lengre sinagogi a tradelas avri le demonen.

O malomocno sastol avri

⁴⁰ Avla ke leste jekh malomocno, geła angle leste pro khoča a mangelas les: „Te kamlalas, šaj man sastares!“

⁴¹ Le Ježišoske sas pharo vaš leske, thođa pre leste o vast, chudňa pes lestar a phendá: „Kamav, av sasto!“ ⁴² A o malomocno takoj sastíla avri a sas žužo.

⁴³ O Ježiš leske zoraes dovakerđa a takoj les bičhadá het. ⁴⁴ Phendá leske: „Šun, ma phen oda ňikaske, ale dža, sikav tut le rašaske a obetin oda, so prikazínda o Mojžiš, lenge pro svedectvos.“ ⁴⁵ Ale ov geła het a chudňa všadzík te vakerel pal oda, so pes ačhíla. Vašoda o Ježiš imar našti geła andro fori anglo nipi, ale sas avri pro omukle thana, kaj pal leste avenas o manuša pal savore seri.

2

O Ježiš sastarel le kaľikos

¹ Pal varesave dživesa geła o Ježiš pale andro foros Kafarnaum a but džene pes dodžanle, hoj hino andro kher. ² Takoj pes zgele ajci manuša,

hoj na sas kaj te ačhel, aňi paš o vudar. A vakerelas lenge pal o evaňjelium. ³ Akor ke leste avle štar murša, save anenas jekhe kalikos. ⁴ Ale našti pes dochudle le nasvaleha ko Ježiš, bo sas ode but manuša. Avke otkerde e strecha a mukle le kalikos tele pro nošitki ode, kaj sas o Ježiš. ⁵ Sar dikhla o Ježiš lengro pačaben, phenda le kalikoske: „Čhavo miro, odmukle tuke hine o bini.“

⁶ Ale bešenas ode the varesave zakoňnika, save peske andro jile gondolinas: ⁷ „Sar kada manuš kavke šaj vakerel? Ruhinel pes! Ňiko našti odmukel o bini, ča jekh o Del!“

⁸ O Ježiš takoj prindžarda andre peskro duchos, hoj pal leste kavke gondolinen, a phenda lenge: „Soske kavke gondolinen andre tumare jile? ⁹ So hin lokeder, te phenel le kalikoske: ‚Odmukle tuke hin o bini‘, či te phenel: ‚Ušti, le tuke o nošitki a dža‘? ¹⁰ Ale vaš oda, hoj te džanen, hoj le Čhas le Manušeskres hin pravos the zor te odmukel pre phuv o bini“ – phenda le kalikoske: ¹¹ „Phenav tuke: Ušti, le tuke o nošitki a dža khere!“ ¹² Ov takoj uštila a savore dikhle, sar peske ila o nošitki a gela het. Savore pes čudalinas, lašarenas le Devles a phenenas: „Mek šoha kajso vareso na dikhlam!“

O Ježiš vičinel le Levi

¹³ O Ježiš džalas pale paš o moros. Avenas pal leste igen but manuša a ov len sikavelas. ¹⁴ A pal o drom dikhla le Levi, le Alfeoskre čhas, sar bešelas pre colnica, a phenda leske: „Av pal mande!“ A ov uštila a gela pal leste.

15 Palis o Ježiš gela ke leste andro kher, a sar ode bešelas pašal o skamind, bešenas leha the leskre učeņikenca but colņika the binošna manuša, bo but ajse pal leste džanas. 16 Ale sar les dikhle o zakoņika the o Farizeja te chal le colņikenca the le binošnenca, phučle leskre učeņikendar: „Soske pijel a chal le colņikenca the le binošnenca?“

17 Sar oda o Ježiš šunda, phenda lenge: „Le sas-tenge na kampil le doktoris, ale le nasvalenge. Me na avlom te vičinel le spravodliven, ale le binošnen!“

Pal o postos

18 Le Janoskre učeņika the o Farizeja pes poscinen. Varesave manuša avle a phučle le Ježišostar: „Soske o učeņika le Janoskre the o učeņika le Farizejengre poscinen a tire na poscinen?“

19 A o Ježiš lenge phenda: „Či šaj poscinen o hosci pro bijav, te mek o terno hino lenca? Medik hino lenca o terno, našti pes poscinen! 20 Ale avena ajse dživesa, hoj o terno na ela lenca, a andre ola dživesa pes poscinenena.

21 Se ņiko na zasivel e chev pro purane gada le neve pochtaneha, bo o nevo pochtan odčhindola le puranestar a kerela pes mek bareder chev.

22 A ņiko na čhivel e nevi mol andro purane cipune gone, bo e nevi mol rozčhingerela o gone a zničinel a pes the e mol the o gone. Ale e nevi mol pes čhivel andro neve gone.“

Pal o šabat

²³ Jekhvar pro šabat džalas o Ježiš pašal e mała, kaj sas sadzimen, a leskre učeņnika chudle te čhingerel o klasi. ²⁴ O Farizeja leske phende: „Dikh, keren oda, so našti te kerel pro šabat!“

²⁵ Ov lenge phenda: „Mek šoha na gendań pal oda, so kerda o David akor, sar les na sas so te chal a sas bokhalo ov a the ola, ko sas leha?“

²⁶ Sar geła andro kher le Devleskro akor, sar sas o Ebjatar nekbareder rašaj, a chała o sveta mare, save ņiko našti chal, ča o rašaja, a diňa the olen, ko sas leha?“

²⁷ Phenda lenge: „O šabat sas kerdo prekal o manuš, a na o manuš prekal o šabat! ²⁸ Vašoda o Čhavo le Manušeskro hino Raj the upral o šabat.“

3

O Ježiš sastarel o vast pro šabat

¹ Sar o Ježiš geła pale andre sinagoga, sas ode jekh manuš, saves sas ņevladno vast. ² A varesave džene ča dikhenas, či les sastarela avri pro šabat, hoj les te obvińinen. ³ O Ježiš phenda ole manušeske, saves sas ņevladno vast: „Ačh kade maškaral!“

⁴ A phučła lendar: „Či šaj pro šabat mištes te kerel, abo na? O dživipen te zachrańinel, či te murdarel?“ Ale on sas čhit.

⁵ Dikhla pro manuša pašal peste cholaha a sas leske igen pharo vašoda, save zacata jile len sas. Phenda le manušeske: „Nacirde o vast!“ Sar nacirdňa o vast, sastila leske calkom avri. ⁶ O Farizeja pes takoj gele te dovakerel le Herodijanenca, sar te murdarel le Ježiš.

O Ježiš sastarel paš o moros

⁷ O Ježiš peskre učeňikenca geľa paš o moros. Džanas pal leste but manuša andral e Galileja, Judsko, ⁸ Jeruzalem, Idumea the Zajordansko. Džanas pal leste the but nipi andral o Tir the Sidon, bo pes došunde pal oda, so kerel. ⁹ Akor phenda peskre učeňikenge: „Pripravinen mange e lodka, hoj pes pre ma o manuša te na ispiden.“ ¹⁰ Bo sastarda but dženen a savore nasvale pes pre leste ispidenas a kamenas pes lestar te chudel. ¹¹ A the o nalače duchi, sar les dikhenas, perenas anglal leste a vičinenas: „Tu sal o Čhavo le Devleskro!“ ¹² Ale o Ježiš lenge zorales zakazinda, hoj ňikaske te na phenen avri, ko hino.

O Ježiš vičinel le dešudujen

¹³ Paloda o Ježiš geľa pro verchos a vičinda pal peste ča olen, kas ov kamelas, a on avle ke leste. ¹⁴ Kidňa peske avri dešudujen, hoj te aven leha a hoj len te bičhavel te vakerel o evaňjelium. ¹⁵ A diňa len zor te tradel avri le demonen. ¹⁶ Kala hine ola dešuduj (12): O Šimon (saveske diňa nav Peter), ¹⁷ o Jakob the leskro phral o Jan, le Zebedeoskre čhave (savenge diňa nav Boanerges, so hin prethodo: le Perumoskre Čhave), ¹⁸ o Andrej, o Filip, o Bartolomej, o Matuš, o Tomaš, o Jakob, le Alfeoskro čhavo, o Tadeus, o Šimon Kanaansko ¹⁹ the o Judaš Iškarijotsko, savo les palis zradzinda.

Pal o ruhaňje pro Sveto Duchos

²⁰ Palis o Ježiš avla andro kher a pale pes zgele ajci but manuša, hoj les the leskre učeņiken na sas kana mek aņi maro te chal. ²¹ Sar pes le Ježišoskri famelija pal oda došundā, avle, hoj les te len het, bo phende pre leste, hoj našada e godi.

²² A o zakoņika, save avle andral o Jeruzalem, pre leste phende: „Hin andre leste o Belzebul, o raj le demonengro! Leskra zoraha tradel avri le demonen!“

²³ O Ježiš peske len vičindā a chudņa lenge te vakerel andro podobenstva: „Sar šaj tradel o satan avri le satan? ²⁴ Te pes o krališagos rozdelinel a džal pre peste, oda krališagos na obačhela. ²⁵ A te pes o kher rozdelinel a džal pre peste, oda kher našti obačhela. ²⁶ Avke te o satan džal korkoro pre peste a rozdelinel pes, našti obačhela, ale hin leske koņec. ²⁷ Ņiko našti džal ko zoralo murš andro kher te čorel leskre veci, medik ole zorale muršes na phandela. Palis šaj čorel avri leskro kher. ²⁸ Čačipen tumenge phenav, hoj savore bini the savore lava, savenca pes o manuša ruhinen pro Del, lenge ena odmukle, ²⁹ ale oleske, ko pes ruhinel pro Sveto Duchos, na ela šoha odmuklo a leskro binos ačhela pre leste furt.“

³⁰ Kada phendā, bo on phenenas: „Hin andre leste nalačo duchos.“

E daj the o phrala le Ježišoskre

³¹ Palis avla leskri daj the leskre phrala, ačhenas avri a dine les te vičinel. ³² Bešenas pašal leste but manuša a phende leske: „Tiri daj the tire phrala hine avri a vičinen tut.“

³³ Ov lendar phučla: „Ko hin miri daj a ko hin mire phrala?“

³⁴ A dikhla pašal peste pre ola, ko leha bešenas, a phenda: „Dikhen, miri daj the mire phrala. ³⁵ Bo sako, ko kerel e voła le Devleskri, hino miro phral, miri pheñ the miri daj.“

4

O podobenstvo pal o štar phuva

¹ O Ježiš chudña pale te sikavel paš o moros. A vaš oda, hoj pes zgele igen but manuša, geła andre lođka a o manuša sas pre phuv paš o moros.

² Sikavelas len but andro podobenstva a andre peskro sikaviben lenge vakerelas: ³ „Šunen, jekh manuš geła te rozčivkerel o semena. ⁴ Sar rozčivkerelas, varesave pele paš o drom. Avle o čirikle a chale len. ⁵ Aver pele pre baruñi phuv, kaj len na sas but čik, a sig barile, bo na gele but tele andre phuv. ⁶ Ale sar avla avri o kham, zlabarda len a šučile avri, bo na sas len koreñis. ⁷ Aver pele andro trñi a sar o trñi barile, tasade len a na sas lendar chasna. ⁸ Aver pele andre lači phuv, chudle te barol a ande chasna. Varesave tranda (30), varesave šovardeš (60) a varesave šel (100).“

⁹ A phenda lenge: „Kas hin kana pre oda, hoj te šunel, mi šunel!“

Soske o Ježiš vakerel andro podobenstva

¹⁰ Sar sas korkoro, phučle lestar o dešuduj (12) apoštola the okla, so sas paš leste, pal oda podobenstvo. ¹¹ Ov lenge phenda: „Tumenge hin dino te achałol o garude veci andral o krališagos

le Devleskro, ale olenge, so hine avri, pes sikavel savoro andro podobenstva vašoda,

12 *hoj te dikhel dikhena, ale na dikhena;*
te šunel šunena, ale na achalona,
hoj pes te na visaren
a te na pes lenge odmuken o bini.“

O Ježiš vakerel avri o podobenstvo

13 O Ježiš lendar phučla: „Te na achalon kada podobenstvo, sar palis achalona savore okla podobenstva? *14* O semena, so rozčivkerelas o manuš, hin o lav. *15* Ola, kaske sas o lav sadzimen paš o drom, hine ola, ko šunen o lav, ale takoj avel o satan a lel avri o sadzimen lav andral o jilo. *16* Ola, kaske sas sadzimen pre baruši phuv, hine ola, ko šunen o lav a takoj les radišagoha prilen, *17* ale likerem avri ča pre varesavo časos, bo nane len korešis. Palis, sar avel o pharipen abo o manuša pre lende džan vaš o lav, takoj oddžan le pačabnastar. *18* Aver džene, kaske sas sadzimen andro trši, šunen o lav, *19* ale o pharipena andre kada dživipen the o klamišagos le barvalipnaskro the o aver žadosci, so aven andro jilo, tasaven o lav a nane lestar chasna. *20* A aver džene, kaske sas sadzimen andre lači phuv, šunen o lav, prilen les andro jilo a anen chasna – varesave tranda (30), varesave šovardeš (60), varesave šel (100).“

O podobenstvo pal e momeli

21 Phenda lenge: „Či pes labarel e momeli pre oda, hoj la te garuven tel e piri abo tel o hadžos? Či na pre oda, hoj la te thoven pro svietnikos? *22* Bo nič nane avke garudo, hoj te na

avel jekhvar avri. Savoro, so hin garudo, avela avri pro švetlos. ²³ Te hin varekas kana, hoj te šunel, mi šunel!“

²⁴ A phendā lenge: „Šunen mištes! Sava miraha merinen, ajsaha tumenge ela merimen a mek pes tumenge pridela. ²⁵ Bo kas hin, oles mek ela dino, a kas nane, olestar pes lela mek the oda, so les hin.“

O podobenstvo pal o zrnos

²⁶ O Ježiš phendā: „Le Devleskre krališagoha hin oda avke, sar te ilahas o manuš o zrnos a sadzindahas les andre phuv. ²⁷ Rači džal te sovel, tosara uštel a o zrnos pes pučinel avri a barol; a ov aňi na džanel sar. ²⁸ Bo e phuv del ulipen korkori pestar – ešeb e prajta, palis o klasos a palis but zrnos andro klasos. ²⁹ A sar dobarol o zrnos, takoj pes bičhavel te košinel, bo avľa e žatva.“

O podobenstvo pal o horčično zrnkos

³⁰ Palis phendā: „Soha porovňinava o krališagos le Devleskro? Save podobenstvoha tumenge sikavava? ³¹ Hino sar o horčično zrnkos, savo sar pes sadzinel, hino nekcikneder savore semenendar pre phuv. ³² Ale sar hino sadzimen, chudel te barol a hino nekbareder maškar savore rastlini a hin les ajse bare konara, hoj o čirikle peske šaj bešen andre leskro ciňos.“

³³ O Ježiš lenge vakerelas o lav andro but kajse podobenstva – ajci, keci šaj achalonas. ³⁴ Le manušenge na vakerelas bi o podobenstva, ale sar sas korkoro peskre učeňikenca, lenge phenelas avri savoro.

O Ježiš zaačhavel e burka pro moros

³⁵ Oda džives, sar zaračila, phenda o Ježiš le učeňikenge: „Aven džas pre oki sera le moroskri.“ ³⁶ Gele het pašal o nipi, avle andre lodka, kaj imar o Ježiš sas, a ile les peha. Sas leha the aver lodki. ³⁷ Jekhvareste avla bari burka la balvajaha. O vlni marenas andre lodka avke zorales, hoj imar o paňi avelas andre. ³⁸ O Ježiš peske sovelas pre perňica palal andre lodka. Uštade les a phende leske: „Učitelina, tuke hin jekh, hoj kade meraha?“

³⁹ Ov uštıla a rozkazinda la balvajake the le moroske: „Preač, čhit!“ E balvaj preačila a sas igen cichones.

⁴⁰ Palis lendar phučla: „So tumen avke daran? Mek furt tumen nane pačaben?“

⁴¹ Ale on pes igen daranas a phučenas jekh avrestar: „Oda ko ov hino, hoj les e balvaj the o moros šunen?“

5

O posadnuto manuš andre Gadara

¹ Pregele prekal o Galilejsko moros pre oki sera a doavle andre phuv Gadara. ² A soča o Ježiš geľa avri andral e lodka, avla ke leste pašal o hrobi jekh manuš, andre savo sas nalačo duchos. ³ Oda manuš bešelaš andro hrobi a ňiko les imar aňi le lancenca našti phandelas. ⁴ Bo imar sas buterval phandlo le lancenca the le putenca pro vasta the pro pindre, ale o lanci čhingerelas a o puta phagerelas. Ňikas na sas zor les te

skrocinel. ⁵ Rat-džives kerelas vika pro brehi the paš o hrobi a korkoro pes marelas le barenca.

⁶ Sar dikhla dural le Ježiš, denašelas ke leste, peła pro khoča ⁷ a vičinda zorale hangoha: „So mandar kames, Ježiš, Čhavo le Nektbareder Devleskro? Mangav tut pro Del, ma trapin man!“

⁸ Bo o Ježiš leske phenda: „Nalačo duchona, dža andral leste avri!“

⁹ Avke o Ježiš lestar phučla: „Sar tut vičines?“

Odpheđa leske: „Miro nav hin Legion, bo sam igen but.“ ¹⁰ A igen les mangelas, hoj les te na tradel andral odi phuv avri.

¹¹ Ode pašes pro brehos sas baro stados le balengro ¹² a o demona les mangenas: „Bičhav amen andre kala bale, hoj te džas andre lende.“ ¹³ O Ježiš lenge takoj domukla a o nalače duchi gele avri andral o manuš andro bale. Calo stados, vaj duj ezera (2 000) bale, denašenass tele le brehoha andro moros a tašlile.

¹⁴ Ola džene, save pašinenas le balen, denašle a phende oda avri andro foros the pro mali a o manuša avle te dikhel, so pes ačhila. ¹⁵ A sar avle paš o Ježiš a dikhle oles, andre kaste sas oda Legion, hoj bešel, hino urdo a hino paš e godi, igen predarandile. ¹⁶ Ola, so oda dikhle, vakerenas le manušenge, so pes ačhila ole posadnute manušeha the le balenca. ¹⁷ Avke o manuša chudle te mangel le Ježiš, hoj te džal avri andral lengri phuv.

¹⁸ Sar džalass o Ježiš andre lodka, mangelas les oda, ko sas posadnuto: „Domuk mange te džal tuha!“ ¹⁹ Ale o Ježiš leske na domukla a phenda

leske: „Dža khere ke tiri famelija a phen lenge avri, save bare veci tuke kerđa o Raj the savo lačhipen tuke presikađa.“ ²⁰ Avke geľa a chudňa te vakerel andro Dekapolis, save bare veci leske kerđa o Ježiš; a savore pes čudalinenas.

Pal e muli čhajori the pal e nasvali džuvli

²¹ Sar pregele la lodkaha pale pre oki sera le moroskri a mek sas paš o moros, avle ke leste igen but manuša. ²² Akor ode avľa o Jairus, jekh vodcas andral e sinagoga, a sar dikhľa le Ježiš, peľa leske paš o pindre ²³ a igen les mangelas: „E čhajori mange merel. Mangav tut, av a thov pre late tire vasta, hoj te sastol avri a te dživel.“ ²⁴ A o Ježiš leha geľa.

Džanas pal leste igen but nipi a ispidenas pes pre leste pal savore seri. ²⁵ A sas ode jekh džuvli, savi sas dešuduj (12) berš nasvali pro džuvlikano nasvaliben. ²⁶ A kajte diňa savore peskre love avri le doktorenge a igen but lendar cerpinda, na sas lake feder, ale ča furt goreder. ²⁷ Sar šunda pal o Ježiš, avľa maškar ola but nipi palunestar ko Ježiš a dotkňinda pes leskre ruchostar. ²⁸ Bo phenda peske: „Ča te man leskre ruchostar dotkňinava, sastuvava avri.“ ²⁹ A takoj latar preačila te džal o rat a šunda andre peskro telos, hoj sastila avri le nasvalibnestar.

³⁰ A o Ježiš džanľa, hoj lestar geľa avri e zor, visalila ko manuša a phučľa: „Ko pes dotkňinda mire ruchostar?“

³¹ O učeňika leske odphende: „Se dikhes, hoj pes pre tu o manuša ispiden pal savore seri, a tu phučes: ‚Ko pes mandar dotkňinda?‘ “

³² Ale o Ježiš pes rozdikhelas pašal peste, hoj te dikhel, ko oda kerda. ³³ A odi džuvli džanelas, so pes lake ačhiła, avke avla, izdralas daratar, peła anglal leste pro khoča a phenda avri calo čačipen. ³⁴ Ov lake phenda: „Čhaje miri, tiro pačaben tut sasarda. Dža andro smirom. Av sasći andral tiro nasvaliben.“

³⁵ Mek sar ov laha vakerelas, avle o nipi andral o kher le Jairoskro a phende leske: „Tiri čhajori imar muła. Soske mek trapines le Učitelis?“

³⁶ O Ježiš šunda, so leske phende, no the avke leske phenda: „Ma dara tut, ča pača!“

³⁷ A na domukla ňikaske leha te džal, ča le Peteriske, le Jakoboske the leskre phraleske, le Janoske. ³⁸ Avle andro kher ko Jairus a dikhle ode but manušen te rovel a te kerel bari vika. ³⁹ O Ježiš geła andre a phenda lenge: „Soske keren ajsi bari vika a roven, se e čhajori na muła, oj ča sovel!“ ⁴⁰ A chudle lestar te asal. Ale ov tradna savoren avri, ila la čhajorakra da the dades a the olen, ko sas leha, a geła pre oda than, kaj pašlolas e čhajori. ⁴¹ Chudna la čhajorakro vast a phenda lake: „Talitha kumi!“ Oda pes prethovel: „Čhajorije, tuke phenav, ušti!“ ⁴² E čhajori takoj uštila a phirelas – sas lake dešuduj berš – a savore pes igen čudalinenas. ⁴³ Ale o Ježiš lenge zoraes prikazinda, hoj pal oda te na phenen ňikaske. Palis lenge phenda, hoj la te den te chal.

6

O Ježiš andro Nazaret

¹ Palis o Ježiš gela odarik het a avla andre peskro gav, kaj barila avri, a leskre učenika gele leha. ² Sar sas o šabat, chudna te sikavel andre sinagoga. Sas ode but džene a sar les šunde, čudalinenas pes a phenenas peske: „Khatar les hin kada? Khatar les hin kajsi godi? Sar šaj kerel kajse bare zazraki? ³ Či nane ov oda tesaris? Či nane ov oda čhavo la Mariakro the o phral le Jakoboskro, le Jozefoskro, le Judaskro the le Šimonoskro? A či na bešen leskre pheña kade maškar amende?“ A na kamenas andre leste te pačal.

⁴ O Ježiš lenge phenda: „Le prorokos den pačiv všadzik avrether, ča na andre leskro gav, andre leskri famelija the andre leskro kher.“ ⁵ A naši ode kerda nisave zazraki, ale ča pre varesave nasvale thođa o vasta a sastarda len avri. ⁶ Čudalinda pes, hoj o manuša na pačan. Avke o Ježiš gela te sikavel andre aver gava.

O Ježiš bičhavel avri le dešuduje učeničen

⁷ Vičinda ke peste le dešudujen (12) a bičhađa len avri po duje dženenen. Diňa len zor upral o nalače duchi. ⁸ Prikazinda lenge: „Ma len tumenca pro drom nič, aňi maro, aňi love andro sirimos, aňi zajdica, ča e paca. ⁹ Uren o sandalki pro pindre a ma len tumenca aver gada.“ ¹⁰ Phenda lenge: „Ačhen andre oda kher, andre savo tumen prilena, dži akor, medik na džana avri andral oda foros. ¹¹ Te tumen pre varesavo than na prilena, aňi na kamena te šunel, džan odarik het a keren tele o prachos pal o pindre pro svedectvos pre lende. [Čačipen

tumenge phenav, hoj feder ela pro sudno džives le forenge Sodoma the Gomora sar ole foroske.]“

¹² Avke ola dešuduj učeņika gele avri a kazinenas le manušenje, hoj te keren pokaņje.

¹³ Tradenas avri but demonen a makhenas but nasvalen le olejoha a sastārenas len avri.

Pal o meriben le Janoskro

¹⁴ O kralis Herodes pes pal oda došundā, bo všadzik pes vakerelas pal o Ježiš. A varesave džene phenenas: „Oda o Jan Krstiteľ uštīla andral o meriben, vašoda les hin kajsi zor te kerel o zazraki.“ ¹⁵ Aver džene phenenas pro Ježiš, hoj ov hino o Eliaš, a aver phenenas, hoj hino ajsu prorokos sar ola proroka, so dživenas varekana.

¹⁶ No sar oda šundā o Herodes, phendā: „Oda hin o Jan, kaske odčhindom o šero. Ov uštīla andral o meriben!“ ¹⁷ Bo o Herodes prikazindā, hoj te zalen le Jan a te thoven les andre bertena. Vašoda, hoj leskre phrales le Filip sas romņi Herodijada a o Herodes laha ačhīla te dživel, ¹⁸ o Jan phenelas le Herodesoske: „Naštī džives le phraleskra romņaha!“ ¹⁹ Vašoda e Herodijada chalas cholī pro Jan a kamelas les te murdarel, ale našti, ²⁰ bo o Herodes pes daralas le Janostar a džanelas, hoj hino čačipnaskro the sveto murš, a chrañinelas les. Rado les šunelas, ale na džanelas, so peske pal oda te gondolinel.

²¹ Ale avļa jekh džives, sar sas le Herodesoske o berša, hoj kerđa e hoscina prekal o generala, prekal o velitēla the prekal o vodci andral e Galileja. ²² A sar avļa andre e čhaj la Herodijakri

a khelelas, sas oda pre dzeka le Herodesoske the olenge, ko leha sas pre hoscina.

O kralis phenda ola čhake: „Mang mandar, so ča kames, a me tuke oda dava!“ ²³ A diña la lav: „Dava tut savoro, so mandar mangeha, až dži jepaš mire krališagostar.“

²⁴ Avke odi čhaj geľa avri a phučľa peskra datar: „So mange lestar mangava?“

„O šero le Janoskro Krstiteľiskro,“ odphenda lake e daj.

²⁵ A odi čhaj takoj siđarelas ko kralis a mangľa lestar: „Kamav, hoj mange takoj akana te anes pre tacka o šero le Janoskro Krstiteľiskro.“

²⁶ O kralis ačhila smutno, ale naši lake odphenda, bo la diña lav anglal o manuša, so leha sas pre hoscina. ²⁷ Avke o kralis takoj bičhada le katos a prikazinda, hoj te anel le Janoskro šero. O katos geľa, odčhinda leske o šero andre bertena ²⁸ a anda o šero pre tacka la čhake. A e čhaj diña peskra dake. ²⁹ Sar oda šunde le Janoskre učeňika, avle, ile leskro telos a thode les andro hrobos.

O Ježiš čalarel pandž ezera manušen

³⁰ O apoštola avle pale paš o Ježiš a vakerenas leske savoro, so kerenas the sikavenas. ³¹ A ov lenge phenda: „Aven džas korkore pre varesavo omuklo than, hoj tumenge sikra te odpočovinen.“ Bo but manuša pal lende avenas a džanas het a len na sas aňi kana te chal.

³² Avke gele la lodkaha varekhaj pro omuklo than, hoj te aven korkore. ³³ Ale but nipi len dikhle, sar džan het, a avle pre oda, kaj džan.

Vašoda but džene, so sas odarik andral savore gavora, gele pešones pal lende pre oki sera a predenašle len. ³⁴ A sar avla o Ježiš avri andral e lodka, dikhla ode pherdo nipen a sas leske pharo vaš lenge, bo sas sar o bakrore bi o pastjeris. A chudña len te sikavel but veci.

³⁵ Sar imar sas but ori, avle ke leste leskre učeñika a phende leske: „Pre kada than nane nič a imar hin but ori. ³⁶ Rozmuk len, hoj peske te džan te cinel vareso te chal andro gava the andro fori.“

³⁷ Ale ov lenge odphenda: „Tumen len den te chal!“

Phende leske: „Kames, hoj te džas te cinel maro vaš o duj šel (200) denara* a te das len te chal?“

³⁸ Ov lendar phučla: „Keci tumen hin mare? Džan te dikhel!“

Sar pes dodžanle, phende leske: „Pandž mare the duj ribi.“

³⁹ Palis lenge phenda, hoj peske te bešen pre zeleno čar andro cikne skupinki. ⁴⁰ A bešle peske andro skupinki po šel (100) the po penda (50). ⁴¹ Avke o Ježiš ila ola pandž mare the duj ribi, dikhla pro ņebos, požehñinda, phagerelas o mare a delas le učeñikenge, hoj te poden le manušenge. The ola duj ribi rozdelinda savoreng. ⁴² Chale savore a čalile. ⁴³ A o učeñika kidle upre ole marendar the ribendar, so mek ačhile dešuduj (12) pherde košara. ⁴⁴ Oda maro chale vaj pandž ezera (5 000) murša.

* **6:37** 6,37 Oda hin beršeskro počniñben.

O Ježiš phirel pal o moros

⁴⁵ Takoj paloda bičhađa o Ježiš peskre učėniken, hoj te džan la lodkaha anglal leste andre Betsaida pre oki sera le moroskri, medik ov rozmukela le manušen. ⁴⁶ Sar pes lenca rozlučinda, geľa pes te modlinel upre pro verchos.

⁴⁷ A sar imar zaračila, sas e lodka maškar o moros, ale o Ježiš sas korkoro pre phuv. ⁴⁸ O Ježiš dikhľa, hoj pes o učėnika trapinen le veslenca, bo phurdelas pre lende e balvaj. Avľa ke lende, sar imar vidňisalolas, no mek sas ratt†. Phirelas pal o moros a kamľa pašal lende te predžal. ⁴⁹ Ale sar les dikhle te phirel pal o paňi, viskinde, bo peske gondolinde, hoj dikhen varesave mules. ⁵⁰ Savoredžene les dikhle a darandile.

Ale o Ježiš takoj ke lende prevakerđa: „Ma izdran! Me som. Ma daran tumen!“ ⁵¹ Geľa paš lende andre lodka a e balvaj preačila. A igen pes čudalinenas, ⁵² bo na achalile akor, sar pes ačila o zazrakos le marenca, bo lengre jile sas zakerde andre.

O Ježiš sastarel andro Genezaret

⁵³ Sar pregele o moros, avle andro Genezaret a ode priphandle e lodka. ⁵⁴ A soča avle avri andral e lodka, takoj les o manuša prindžarde. ⁵⁵ Rozdenašle pes pal calí odi phuv a anenas le nasvalen pro nošitki paš o Ježiš ode, kaj pes došunenas, hoj hino. ⁵⁶ A všadzik, kaj o Ježiš džalal, anenas ke leste le nasvalen, či oda sas avri pro ulici, vaj andro gava abo andro fori, či avri pre maľa. A mangelas les, či pes našti

† 6:48 6,48 Oda sas maškar o trin the šov ori.

dotkñinen bajča leskre gadendar, a savore, so pes dotkñinenas, sastonas avri.

7

So melarel le manušes

¹ O Farizeja the varesave zakoñika, save avle andral o Jeruzalem, pes zgele paš o Ježiš.

² Dikhle, hoj le Ježišoskre učeñika chan o maro le melale vastenca, bo peske len na thode avri (na morde) avke, sar o Farizeja phenenas, hoj kampil te kerel.

³ Bo o Farizeja the savore Židi dolikerenas o tradiciji le phurederengre, hoj medik na thovenas mištes o vasta avri, na chanas. ⁴ A sar avenas pal o pľacos, na chanas, medik pes na thovenas. Preile le phurendar the but aver tradiciji a dolikeren len, ajse sar te thovel avri o pohara, o kuča, o pira the o grati medostar.

⁵ Vašoda lestar o Farizeja the o zakoñika phučle: „Soske tire učeñika na dolikeren o tradiciji le phurederengre a chan o maro le melale vastenca?“

⁶ Odfhendā lenge: „Tumen dujemujengre, mištes pal tumende prorokinelas o Izajaš, avke sar hin pisimen:

*„Kala nipi man lašaren le mujeha,
ale lengro jilo hino mandar dur.*

⁷ *Hijaba man lašaren,*

bo sikaven o sikaviben le manušengro.’

⁸ Bo omuklan le Devleskro prikazañje a dolikeren le manušengre tradiciji.“

⁹ A phendā lenge: „Le Devleskro prikazañje čerinen vaš tumare tradiciji. ¹⁰ Bo o Mojžiš

phenda: *„De pačiv tira da the tire dades! A oda, ko košel la da the le dades, mušinel te merel!“*

¹¹ Ale tumen phenen, hoj o manuš te phenel la dake abo le dadeske: „Našti tuke pomožinav, bo oda hin daros prekal o Del,“ ¹² a kavke leske brañinen te kerel vareso prekal e daj abo prekal o dad. ¹³ Kajse tradicijenca, so likerem a poden dureder, musaren le Devleskro Lav. A mek the but aver kajse veci keren!“

¹⁴ Palis vičinda ke peste le nipen a phenda lenge: „Šunen man, savore, a achalon! ¹⁵ Le manušes na melarel oda, so chal, ale oda, so avel avri andral leskro jilo. ¹⁶ [Te hin varekas kana, hoj te šunel, mi šunel!]“

¹⁷ Sar odgeľa le manušendar a geľa andro kher, phučle lestar leskre učeñnika pal oda podobenstvo. ¹⁸ A o Ježiš lenge phenda: „So añi tumen na achalon? Na achalon, hoj nič, so avel avral a džal andro manuš, les našti melarel andre? ¹⁹ Bo oda na džal andre leskro jilo, ale ča andro per a palis džal avri.“ Aleha o Ježiš phenda, hoj dojekh chaben hino žužo.

²⁰ A phenda: „Le manušes melarel andre oda, so avel andral leste avri. ²¹ Bo andral o manuš – andral leskro jilo – aven avri o gondolišagi te kerel o nalače veci, te kerel o lubipen, te murdarel, te čorel, ²² te pašlol avre romñenca, te kamel igen o barvalipen, te kerel varekaske o nalačo, te klaminel, ñisostar pes te na ladžal, te zavidzinel, te vakerel namištes pal aver, te lidžal pes upre a te kerel o diliñipen. ²³ Savore kala nalače veci aven avri andral o jilo a melaren andre le manušen.“

O pačaben la džuvlakro

²⁴ O Ježiš uštila a geła odarik paš o fori Tir [the Sidon]. Geła andro kher a na kamla, hoj pes pal oda vareko te dodžanel, ale na diña pes oda te garuvel andre. ²⁵ A došunda pes pal leste jekh džuvli, sava sas čhajori, andre savi sas nalačo duchos. Oj avla a peła le Ježišoske paš o pindre. ²⁶ Odi džuvli sas Grekiña andral e phuv Fenicija andre Sirija. Mangelas les, hoj te tradel avri le demonos andral lakri čhajori.

²⁷ Ale o Ježiš lake phendā: „Domuk, hoj ešeb te čalon o čhave, bo nane šukares te lel o maro le čhvenge a te čhivel les le rikonorenge.“

²⁸ Ale oj leske odphendā: „He, Rajeja, ale the o rikonore chan telal o skamind o trušini, so peren le čhvenge.“

²⁹ Avke lake phendā: „Vaš kada lav, so phendal, dža! O demonos imar geła avri andral tiri čhaj.“

³⁰ A oj geła khere a arakhlā peskra čhajora te pašlol pro hadžos a o demonos imar andral late geła avri.

O kašuko the šepetlivo manuš

³¹ Palis geła het pašal o Tir prekal e phuv Sidon, tele paš o Galilejsko moros a odarik geła andre phuv Dekapolis. ³² A ande ke leste jekhe manušes, savo sas kašuko the igen šepetlivo, a mangenas les, hoj te thovel pre leste o vasta.

³³ O Ježiš les ila pašal o nipi sikra dureder a thoda leske o angušta andro kana, palis peske čhungarda pro angušta a dotkñinda pes leskra čhibatar. ³⁴ Palis dikhla upre pro ňebos,

phurdla peske pharipnastar a phenda: „Ef-fatha!“ So hin: „Phundrav tut!“ ³⁵ Takoj pes leske phundrade o kana the e čhib a imar vakerelas žužes.

³⁶ O Ježiš prikazinda le manuŝenge, hoj oda te na phenen ňikasko. Ale so buter lenge prikazinelas, on mek buter vakerenas. ³⁷ Igen pes čudalinenas a phenenas: „Savoro kerel mištes! Mek the le kašukenge del te šunel a le ňemenge te vakerel!“

8

O Ježiš čalarel štar ezera manušen

¹ Andre ola dživesa, sar sas pale zgele but manuša a na sas len so te chal, o Ježiš vičinda ke peste le učeňiken a phenda lenge: ² „Pharo mange hin vaš kala manuša, bo imar trin džives hine manca a nane len so te chal. ³ Te len bičhavava khore bokhalen, odperena pal o drom, bo varesave avle dural.“

⁴ O učeňika leske odphende: „Khatar laha pre kada omuklo than ajci maro, hoj te čalon savore manuša?“

⁵ A phučla lendar: „Keci tumen hin mare?“

„Efta,“ odphende leske.

⁶ Avke o Ježiš rozkazinda le manuŝenge, hoj peske te bešen pre phuv. Ila ola efa mare, palikerda le Devleske, phagerelas a podelas o maro le učeňikenge, hoj oda te rozden. A on oda rozdenas le manuŝenge. ⁷ Sas len the vajkeci ribici, the vaš ola palikerda a phenda, hoj len te rozden. ⁸ Avke o manuša chale a čalile. Olestar, so ačhila, skidle upre efa pherde košara. ⁹ Ola,

ko chale, sas vaj štar ezera (4 000) manuša. Palis len o Ježiš rozmukla ¹⁰ a takoj paloda geľa le učeňikenca andre lodka a avľa andre phuv Dalmanuta.

O Farizeja mangel znameňje

¹¹ Avle paš leste o Farizeja a chudle pes leha te kerel. Mangelas lestar znameňje andral o ňebos, hoj lenge te sikavel, hoj les čačes bičada o Del. ¹² Phurdľa peske pharipnastar andro duchos a phenda: „Soske peske kala manuša mangel znameňje? Čačipen phenav tumenge, hoj kale manušenge na ela dino ňisavo znameňje.“ ¹³ Mukla len ode, geľa pale andre lodka a pregela pre oki sera le moroskri.

O učeňika mek furt na achalon le Ježišoske

¹⁴ Andre lodka len sas ča jekh maro, bo bisterde peha te lel. ¹⁵ O Ježiš lenge dovakerelas: „Den tumenge pozoris pro kvasos le Farizejengro the pro kvasos le Herodesoskro!“

¹⁶ Avke on phende jekh avreske: „Vašoda amenge kada phenel, bo nane amen maro.“

¹⁷ O Ježiš džanelas, so peske vakeren, a phučľa lendar: „Soske pal oda vakeren, hoj tumen nane maro? So mek furt na achalon? Hine tumende o jile phandle andre? ¹⁸ Hin tumen jakha, a na dikhen? Hin tumen kana, a na šunen? So imar bisterdan? ¹⁹ Sar ola pandž mare rozđelinavas maškar o pandž ezera (5 000) manuša, keci pherde košara skidňan upre olear, so ačhiľa?“

„Dešuduj (12) košara,“ phende leske.

²⁰ „A sar ola eŧta mare rozdeġlinavas mařkar o řtar 'ezera (4 000) manuřa, keci pherde kořara skidņan upre olestar, so aċhila?“

„Eŧta,“ odphende.

²¹ A phend'a lenge: „So mek furt na aċhal'on?“

O Ježiř sastarel le kores andre Betsaida

²² Palis avle andre Betsaida. Ande ke leste jekhe kores a mangenas les, hoj pes lestar te dotkņinel. ²³ O Ježiř chudņa le kores vastestar a ila les avri andral o gav. Ode leske le řġinenca makhġa o jakha, thođa pre leste o vasta a phuċġa lestar: „Dikhes vareso?“

²⁴ O koro dikhġa upre a phend'a: „Dikhav le manuřen te phirel, ale diċhon avri sar stromi.“

²⁵ A o Ježiř leske pale thođa o vasta pro jakha a ov chudņa te dikhel. O koro sařtġila avri a dikhelas savoro řuřes. ²⁶ O Ježiř les biċhađa khere a phend'a leske: „Ma dża pale andro gav [aņi pal oda ma phen ņikaskel!]“

O Peter viznavinel, ko hin o Ježiř

²⁷ Palis geġa o Ježiř le uċeņikenca andro gavora pař e Filiposkri Cezarea. Pal o drom lendar phuċġa: „So pal mande phenen o manuřa? So phenen, hoj ko me som?“

²⁸ Odphende leske: „Jekh phenen, hoj sal o Jan Krstġitel', aver, hoj o Eliař, a pale aver, hoj sal jekh le prorokendar.“

²⁹ Ov lendar phuċġa: „A tumen so phenen, hoj ko me som?“

O Peter leske odphend'a: „Tu sal o Kristus!“

³⁰ A o Ježiř lenge igen prikazind'a, hoj oda ņikaskel te na phenen avri.

O Ježiš vakerel pal peskro meriben

³¹ Palis len chudňa te sikavel, hoj o Čhavo le Manušeskro mušinela but te cerpinel, hoj na ela priilo le phurederendar, le nekbaredere rašajendar the le zakonikendar a hoj mušinela te merel a pal o trin džives te uštel andral o meriben. ³² Vakerelas lenge pal oda phundradones. Akor o Peter les iľa pre sera a chudňa leske te dovakerel.

³³ Ale o Ježiš visaliľa, dikhľa pro učeňika a pokarhinda le Peter: „Dža mandar het, satan, bo na gondolines pre le Devleskre veci, ale pre le manušeskre!“

Sar te džal pal o Ježiš

³⁴ Palis ke peste vičinda le manušen the le učeňiken a phenda lenge: „Te kamel vareko te avel pal ma, mi zaprinel pes, mi lel pre peste peskro kerestos a mi avel pal ma. ³⁵ Bo sako, ko kamel te zachraňinel peskro dživipen, našavela les, ale ko našavela peskro dživipen vaš ma the vaš o evaňjelium, zachraňinela peske les. ³⁶ Bo so hin le manušes olestar, hoj dochudela calo svetos, ale našavela o dživipen? ³⁷ Soha peske o manuš šaj cinel o dživipen pale? ³⁸ Te pes vareko ladžala vaš ma the vaš mire lava andre kada lubikano the binošno svetos, vaš oda manuš pes jekhvar ladžala the o Čhavo le Manušeskro, sar avela le svete aňjelenca andre slava peskre Dadeskri!“

9

¹ O Ježiš lenge phenda: „Čačipen tumenge phenav, hoj varesave džene tumendar, so kade

ačhen, na dikhena o meriben, medik na dikhena le Devleskro krališagos te avel bara zoraha.“

O Ježiš pes prečerinel anglo učēnika

² A pal o šov džives peha o Ježiš ila le Peter, le Jakob the le Jan a sas korkore pro učo verchos. Ode pes anglal lende prečerinda. ³ Leskre gada ačhile parne sar jiv – ajse parne, hoj nič pre phuv len na kerdahas parneder. ⁴ A sikada pes lenge o Eliaš the o Mojžiš a vakerenas le Ježišoha.

⁵ Akor phenda o Peter le Ježišoske: „Rajeja, mištes amenge hin kade! Keras trin stani: tuke jekh, le Mojžišoske jekh the le Eliašiske jekh.“ ⁶ O Peter na džanla so te phenel, bo igen predarandile.

⁷ Jekhvareste avla e chmara, zaučharda len a andral e chmara prevakerda ke lende o hangos: „Kada hin miro Čhavo, saves kamav. Les šunen!“

⁸ A soča pes obdikhle, imar na dikhle paš peste ņikas, ča le Ježiš korkores.

⁹ Sar avenas tele pal o verchos, phenda lenge o Ježiš, hoj oda, so dikhle, te na vakeren ņikaske avri, medik o Čhavo le Manušeskro na uštela andral o meriben. ¹⁰ On dolikerde oda, so lenge o Ježiš phenda, ale phučenas jekh avrestar: „So oleha gondolinel, sar phenel, hoj uštela andral o meriben?“

¹¹ A phučle lestar: „Soske phenen o zakoņika, hoj ešeb mušinel te avel o Eliaš?“

¹² Ov lenge odphenda: „Čačipen hin, hoj o Eliaš avela ešebno a prikerela savoro. Ale soske hin pisimen pal o Čhavo le Manušeskro,

hoj mušinel a but te cerpinel a na ela priilo?
¹³ Phenav tumenge, hoj o Eliaš imar avla, ale kerde leha, so kamle, avke sar pal leste hin pisimen.“

O Ježiš tradel avri le nalače duchos andral o čavoro

¹⁴ Sar avle pale paš o učeňika, dikhle pašal lende but manušen a the varesave zakoňiken, sar pes lenca vesekedinen. ¹⁵ A soča ola manuša dikhle le Ježiš, igen radisalile a denašle ke leste a pozdravinde les.

¹⁶ O Ježiš lendar phučla: „Soske tumen lenca vesekedinen?“

¹⁷ Jekh ole manušendar leske odphenda: „Rajeja, andom paš tu mire čhas, bo hin andre leste o nalačo duchos, so lestar kerel nemo. ¹⁸ Všadzik, kaj pre leste oda avel, čhivkerel leha, marel leske pro muj o peni, randel le dandenca a ačhel sar kašt. Manglóm tire učeňiken, hoj les te traden andral leste avri, ale on oda našti kerde.“

¹⁹ O Ježiš lenge odphenda: „Ó, manušale bi o pačaben! Mek dži kana tumenca avava? Dži kana tumen mek zlikerava? Anen le čhavores kade paš mande!“

²⁰ Avke les ande paš leste, a sar oda duchos dikhla le Ježiš, čhivkerelas le čhavoreha. Peľa pre phuv, kulinelas pes a pro muj leske marelas o peni.

²¹ O Ježiš phučla leskre dadestar: „Kanastar hino ajso?“

Ov odphenda: „Imar čhavorestar. ²² Buterval les o nalačo duchos čhivelas andre jag abo

andro pañi, hoj les te murdarel. Te šaj vareso keres, av jileskro ke amende a pomožin amenge.“

²³ O Ježiš leske odphenda: „Soske phenes: ‚Te šaj?‘ Oleske, ko pačal, pes šaj ačhel savoro!“

²⁴ Ole čhaveskro dad takoj zvičinda: „Pačav, Rajeja! Pomožin mange, hoj feder te pačav!“

²⁵ Sar o Ježiš dikhla, hoj pes skiden mek buter manuša, pokarhinda ole nalače duchos a phenda leske: „Tu nemo the kašuko duchona, prikazinav tuke, av andral leste avri a imar šoha buter andre leste pale ma dža!“

²⁶ Oda duchos leha čhivkerelas, kerelas bari vika a palis geła avri. O čhavoro dičholas sar mulo, vašoda but džene phende, hoj muła. ²⁷ Ale o Ježiš chudña le čhavores vastestar, hazdña les a ov uštíla.

²⁸ A palis sar imar o Ježiš avla andro kher a sas korkoro le učeñikenca, phučle lestar: „Soske les amen naši tradñam avri?“

²⁹ Odphenda lenge: „Kale demonen naši te tradel avri, ča la modlitbaha [the le postoha].“

O Ježiš dujtovar vakereľ pal peskro meriben

³⁰ Palis gele het odarik a džanas pašal e Galileja. O Ježiš na kamelas, hoj olestar vareko te džanel. ³¹ Bo le učeñiken sikavelas a phenelas lenge: „O Čhavo le Manušeskro ela dino andro vasta le nipenge a murdarena les, ale pro trito džives uštela andral o meriben.“ ³² O učeñika na achalonas ole laveske, ale daranas pes lestar te phučel.

Ko hin nekbareder?

³³ Avle andro Kafarnaum. Sar sas andro kher, phučła lendar o Ježiš: „Pal soste vakerenas maškar peste, sar avahas pal o drom?“ ³⁴ Ale on sas čhit. Bo sar avenas pal o drom, vakerenas pal oda, ko hin lendar nekbareder.

³⁵ O Ježiš peske bešła, vičinda le dešudujen a phenda lenge: „Oda, ko kamel te avel ešebno, mušinel te avel posledno a te služinel savorenge.“

³⁶ Palis ila varesave čhavores a ačhada les maškar lende. Sar les ila pro vasta, phenda: ³⁷ „Sako, ko prilela jekhes kajse čhavorendar andre miro nav, man prilel. A sako, ko man prilel, na man prilel, ale Oles, ko man bičhada.“

Ko na džal pro Ježiš, hino leha

³⁸ O Jan leske phenda: „Rajeja, dikhłam varesave manušes, sar andre tiro nav tradelas avri le demonen a na domukahas leske, bo na phirel amenca.“

³⁹ Ale o Ježiš lenge phenda: „Ma brañinen leske! Bo ñiko, ko kerel andre miro nav zazraki, našti vakerel takoj namištes pal mande. ⁴⁰ Bo ko na džal pre amende, hino amenca! ⁴¹ Čačipen phenav tumenge, hoj sako, ko tumen dela te pijel jekh poharis pañi andre miro nav, bo san le Kristoskre, čačes chudela peskri odmena.“

Te na cirdel avres pro binos

⁴² „Te vareko cirdela pro binos jekhes kale ciknorendar, so pačan andre ma, oleske ulahas feder, te leske thodehas baro bar* andre meñ a

* **9:42** 9,42 Oda hin o baro bar andral o mlinos.

čhidehas les andro moros! ⁴³ A te tut cirdela tiro vast te kerel binos, odčhin les, bo feder tuke hin te džal andro dživipen bi o vast, sar te džal soduje vastenca andro peklos, andre odi jag, so šoha na murdałol andre! ⁴⁴ [Ode, kaj mek aňi lengro kirmo na merel a e jag na preačhel!] ⁴⁵ A te tut cirdela pro binos tiro pindro, odčhin les, bo feder tuke hin te džal andro dživipen bi o pindro, sar te avel čhido soduje pindrenca andro peklos, andre jag, so šoha na murdałol andre! ⁴⁶ [Ode, kaj lengro kirmo na merel a e jag na preačhel!] ⁴⁷ A te tut cirdela pro binos tiri jakh, džubín la avri, bo feder tuke hin te džal jekha jakhaha andro krališagos le Devleskro, sar te avel čhido soduje jakhenca andro peklos! ⁴⁸ Ode, kaj mek aňi lengro kirmo na merel a e jag na murdałol andre! ⁴⁹ Bo sako ela žužardo la jagaha, avke sar dojekh obeta pes žužarel le loneha. ⁵⁰ O lon hino lačho, ale te o lon imar na ela londo, soha les pale londarena? Mi el andre tumende o lon a dživen andro smirom jekh avrenca!“

10

Pal o rozvod

¹ O Ježiš odarik uštila a geła andre Judsko the andre phuv pal o Jordan. A pale pes zgele paš leste igen but nipi a ov len sikavelas avke sar furt.

² Androda ke leste avle o Farizeja a phučle lestar, či šaj omukel o rom peskra romňa, bo kamenas les te chudel avri.

³ O Ježiš lendar phučla: „So tumenge prikazinda o Mojžiš?“

⁴ On phende: „O Mojžiš domukla le muršeske te pisinel o rozvodno líl a te bičhavel la romňa het.“

⁵ O Ježiš lenge odphenda: „O Mojžiš tumenge pisinda oda prikazaňje, bo tumare jile hine barune. ⁶ Ale ešebnovarestar, sar sas stvorimen o svetos, *len o Del stvorinda sar muršes the džuvla.* ⁷ *Vašoda omukela o murš la da the le dades a ela jekhetane la romňaha* ⁸ *a on duj džene ena jekh telos.* Avke imar nane duj, ale jekh telos. ⁹ Vašoda, so o Del phandla, o manuš te na rozphandel!“

¹⁰ Palis, sar sas andro kher, phučle lestar pal oda o učeňika. ¹¹ O Ježiš lenge phenda: „Sako, ko omukel peskra romňa a lel peske avra, kerel laha lubipen. ¹² A te e romňi omukela peskre romes a lela peske avres, tiš kerel lubipen.“

O Ježiš požehňinel le čhavoren

¹³ O manuša anenas ko Ježiš peskre cikne čhavoren, hoj pre lende te thovel o vasta, ale o učeňika lenge na domukenas. ¹⁴ Sar oda dikhla o Ježiš, cholisalila a phenda lenge: „Domuken le čhavorenge te avel ke ma a ma braňinen lenge, bo ajsengro hin o krališagos le Devleskro. ¹⁵ Čačipen phenav tumenge: Ko na prilela le Devleskro krališagos sar čhavoro, šoha andre na džala.“ ¹⁶ Palis lelas o Ježiš le cikne čhavoren pro vasta, thovelas pre lende o vasta a žehňinelas lenge.

Pal jekh barvalo terno manuš

¹⁷ Sar džalas pal o drom, avla ke leste jekh terno manuš, peła anglal leste pro khoča a

phučla lestar: „Lačo Učitelina, so mange kampel te kerel, hoj te chudav o večno dživipen?“

¹⁸ O Ježiš leske phendā: „Soske man vičines lačo? Ņiko nane lačo, ča jekh o Del. ¹⁹ Se tu džanes o prikazaňja: *„Na murdareha! Na kereha lubipen! Na čoreha! Na svedčineha klamišagoha! Na thoveha űikaha avri! De pačiv tira da the tire dades!“* “

²⁰ Ov leske odphendā: „Učitelina, savoro kada imar ternipnastar dolikerav.“

²¹ Akor pre leste dikhla o Ježiš kamibnaha a phendā leske: „Mek jekh tuke kampel: Dža, biken savoro, so tut hin, a rozde le čorenge a ela tut o barvalipen andro űebos. Palis av a phir pal ma!“

²² Sar šundā kala lava, ačhila igen smutno a geľa het, bo sas les but barvalipen.

Pal o barvalipen

²³ O Ježiš pes rozdikhla pašal peste a phendā peskre učeňikenge: „Sar phares pes dochudena andro krališagos le Devleskro ola, kas hin o barvalipen!“

²⁴ O učeňika pes igen čudalinenas leskre lavenge, ale o Ježiš lenge oda phendā mek jekhvar: „Čhavorale mire, sar phares hin te džal andro krališagos le Devleskro [olenge, ko pes muken pro barvalipen]. ²⁵ Lokeder hin la tavake te predžal prekal e suvakri chev sar le barvaleske andro krališagos le Devleskro.“

²⁶ On pes meksa buter čudalinenas a phenenas jekh avreske: „Akor ko ela zachraňimen?“

27 O Ježiš dikhla pre lende a phendā: „O manuša oda našti keren, ale o Del šaj. Bo o Del šaj kerel savoro.“

28 Akor leske o Peter phendā: „Dikh, amen omuklam savoro a gelam pal tu.“

29 O Ježiš odphendā: „Čačipen tumenge phenav, hoj sako, ko omukla vaš ma the vaš o evaňjelium peskro kher, vaj le phralen abo le pheňen, vaj la da abo le dades, vaj le čhaven abo o maľi, ³⁰ chudela imar akana andre kada časos šelvar ajci khera, phralen, pheňen, dajen, čhaven the maľi – kajte pre leste o manuša džana – a andre oda časos, so avela, o večno dživipen.

³¹ Ale but olendar, ko hine ešebna, ena posledna a o posledna ena ešebna.“

O Ježiš tritovar vakereľ pal peskro meriben

³² Džanas le dromeha upre andro Jeruzalem. O Ježiš džalas anglal lende a le učeňiken andro jilo na sas smirom. A ola, ko džanas pal lende, pes daranas. Iľa le dešudujen pale pre sera a vakereľas lenge, so pes leske ačhela: ³³ „Šunen, džas upre andro Jeruzalem a o Čhavo le Manušeskro eľa dino le bare rašajenge the le zakoňikenge. Odsudzinena les pro meriben a dena les le pohanenge. ³⁴ Asana lestar, čhungarena pre leste, zbičinenena les a murdarena, ale pro trito džives uštela andral o meriben.“

Le Zebedeoskre čhavengro mangipen

³⁵ O Jakob the o Jan, o čhave le Zebedeoskre, avle ko Ježiš a phende leske: „Učitelina, kamas, hoj amenge te keres oda, so tutar mangaha.“

³⁶ Ov lendar phučla: „So kamen, hoj tumenge te kerav?“

³⁷ On phende: „Akor sar bešeha pro tronos andre tiri slava, ker prekal amende oda, hoj jekh te bešel pal tiri čači sera a aver pal tiri balogñi sera.“

³⁸ Ale o Ježiš lenge odphenda: „Tumen na džanen, so mandar mangel. Či šaj pijen odi kuči, savi me pijav, a či šaj aven bolde ole bolipnaha, saveha me som boldo?“

³⁹ „Šaj,“ phende leske.

O Ježiš lenge phenda: „Čačo hin, hoj pijena odi kuči, so me pijav, a avena bolde ole bolipnaha, saveha som me boldo, ⁴⁰ ale te phenel ko bešela pal miri čači the balogñi sera, oda nane miri veca. Ola thana ena dine olenge, prekal kaste hine pripravimen.“

⁴¹ Sar oda šunde okla deš učeñika, cholisalile pro Jakob the pro Jan. ⁴² Ale o Ježiš peske len vičinda: „Tumen džanen, hoj o vladara, so lidžan avre naroden, vladñinen upral lende zoraha a o bare raja sikaven pro manuša peskri zor. ⁴³ Ale maškar tumende oda te na el avke! Oda, ko kamel te avel bareder maškar tumende, mušinel te avel tumaro sluhas. ⁴⁴ Oda, ko kamel te avel maškar tumende ešebno, mi služinel savorenge. ⁴⁵ Bo aňi o Čhavo le Manušeskro na avla, hoj leske te služinen, ale hoj ov te služinel a te počinel peskre dživipnaha vaš o but manuša.“

O Ježiš sastarel le kores paš o Jericho

⁴⁶ Palis avle andro Jericho. Sar avelas o Ježiš le učeñickenca the but manušenca avri andral o

Jericho, o koro Bartimeus, le Timeoskro čhavo, bešelas paš o drom a žobrinelas. ⁴⁷ Sar šunda o koro, hoj avel o Ježiš Nazaretsko, chudña te vičinel: „Ježiš, čhavo le Davidoskro, av ke ma jileskro!“

⁴⁸ O nipi leske phenenas, hoj te čhitelj, no ov mek zoraleder vičinelas: „Čhavo le Davidoskro, av ke ma jileskro!“

⁴⁹ O Ježiš zaačila a phendā: „Vičinen les!“

Vičinde le kores a phende leske: „Ma dara! Ušti, vičinel tut!“ ⁵⁰ O koro čhida tele peskro plašto, chučila upre a geła ko Ježiš.

⁵¹ O Ježiš lestar phučla: „So kames, hoj tuke te kerav?“

O koro leske odphendā: „Učitelina, kamav te dikhel!“

⁵² Akor leske o Ježiš phendā: „Dža, tiro pačaben tut sastarda!“ O koro takoj chudña te dikhel a džalas pal oda drom le Ježišoha.

11

O Ježiš džal andro Jeruzalem sar krališ

¹ Sar imar sas pašes paš o Jeruzalem, paš e Betfaga the Betanija pro Olivovo verchos, bičhada o Ježiš duje peskre učeņiken ² a phendā lenge: „Džan andre kada gav, so hin angle tumende, a takoj soča džana andre, arakhena zaphandles somaricis, pre savo mek šoha ņiko na bešla. Odphanden les a anen les kade. ³ Te tumendar vareko phučela: ‚Soske oda keren?‘ – phenen leske: ‚Le Rajeske les kempel, ale maj les anela pale.‘ “

⁴ Gele a arakhle le somaricis zaphandles avri paš o vudar pre ulica a odphandle les. ⁵ Varesave nipi, save ode ačhenas, phučle lendar: „Soske odphanden le somaricis?“ ⁶ On lenge odphende avke, sar lenge phenda o Ježiš, a mukle len te džal. ⁷ Avke ande le somaricis ko Ježiš, thode pre leste peskre gada a o Ježiš peske pre leste bešla. ⁸ But džene thovenas peskre gada pro drom a aver čingerenas o konarica pal o mali a thovenas len pro drom. ⁹ Ola nipi, save džanas angle leste the pal leste, vičinenas:

„Hosanna!

Požehñimen hin oda, ko avel andro nav le Rajeskro!

¹⁰ Požehñimen hin o krališagos amare dadeskro le Davidoskro, savo imar avel!

Hosanna andro ñebos!“

¹¹ O Ježiš geľa andro Jeruzalem andro chramos a savoro peske predikhľa. Palis odgeľa le učeñikenca andre Betanija, bo imar sas buter ori.

Pal o figovñikos

¹² Sar pre aver džives gele andral e Betanija, o Ježiš sas bokhalo. ¹³ Dural dikhľa o figovñikos a geľa te dikhel, či upre na ela varesavo ovocje. Ale sar doavľa paš o stromos, na sas upre nič, ča o prajti, bo mek na sas o časos pro figi. ¹⁴ Akor o Ježiš phenda: „Imar šoha buter te na chal ñiko tiro ovocje!“ A šunde oda leskre učeñika.

O Ježiš žužarel o chramos

¹⁵ Sar avle andro Jeruzalem, o Ježiš geľa andro chramos a chudňa te tradel avri olen, ko cinenas

the bikenenas. Previsarda o skaminda olenge, ko vatinenas o love, the olenge, ko bikenenas le holuben. ¹⁶ A na domukla ñikaske, hoj vareso te prelidžal prekal o chramos. ¹⁷ Sar len sikavelas, phenelas: „Či nane pisimen: *„Miro kher pes vičinel a kher pro modlitbi prekal savore narodi“?* Ale tumen lestar kerđan kher prekal o zbujnika!“

¹⁸ Šunde oda o zakoñika the o bare rašaja a chudle te gondolinel, sar les šaj murdarena. Daranas lestar, bo le nipenge sas pre dzeka, so o Ježiš sikavelas.

¹⁹ Sar zaračila, geľa o Ježiš le učeñikenca avri andral o foros.

O figovñikos šučila avri

²⁰ Palis sig tosara, sar džanas pašal o figovñikos, dikhle, hoj calo šučila avri dži andro koreñis. ²¹ Le Peteriske avľa pre godi, so phenda o Ježiš, a phenda leske: „Učitelina, dikh, o figovñikos, so prekošlal, šučila avri!“

²² O Ježiš odphenda le učeñikenge: „Pačan le Devleske! ²³ Bo čaćipen tumenge phenav, hoj te vareko phenela kale verchoske: „Hazde tut a čhiv tut andro moros“ a te na pochibinela andre peskro jilo, a pačala, hoj pes ačhela oda, so phenel, akor pes leske oda ačhela. ²⁴ Vašoda tumenge phenav: Pačan, hoj savoro, vaš soske tumen mangel andre modlitba, imar chudňan a ela tumenge oda dino. ²⁵ Sar tumen džan te modlinel, odmuken, te tumen hin vareso pre varekaste, hoj the tumaro Dad andral o ñebos te odmukel tumenge tumare bini.“ ²⁶ [„Te tumen

na odmukena, aňi tumaro Dad andral o űebos tumenge na odmukela tumare bini.“]

Pal e autorita le Ježišoskri

²⁷ Avle pale andro Jeruzalem. Sar pes o Ježiš predžalas pal o chramos, avle ke leste o bare rašaja, o phuredera the o zakoňnika ²⁸ a phučle lestar: „Sava zoraha keres kala veci? Ko tut diňa odi autorita, hoj te keres kala veci?“

²⁹ O Ježiš lenge odphenda: „The me tumendar vareso phučava. Odphenen mange a me tumenge phenava, sava zoraha kerav kala veci.“

³⁰ Khatar sas le Janoskro bolipen? Andral o űebos, abo le manušendar? Odphenen mange!“

³¹ On gondolinenas maškar peste: „Te phenaha: ‚Andral o űebos‘, phenela: ‚Akor soske leske na pačandil’an?‘ ³² Ale aňi našti phenas: ‚Le manušendar.‘ “ – Daranas pes le nipendar, bo savore nipi pačanas, hoj o Jan sas čačikano prorokos.

³³ Avke odphende le Ježišoske: „Na džanas.“

Akor lenge o Ježiš phenda: „Aňi me tumenge na phenava, sava zoraha kerav kala veci.“

12

O podobenstvo pal o nalache vinara

¹ O Ježiš lenge chudňa te vakerel andro podobenstva: „O manuš peske sadzinda e viňica a ohradzinda la. Kerđa e chev, kaj pes pučinel avri e štava andral o hroznos, a ačhada e veža. Palis diňa e viňica kečeň le vinarenges a geľa het pro droma. ² Sar avľa e žatva, bičhada oda manuš peskre sluhas ko vinara, hoj les te den

olestar, so kidle upre. ³ Ale on les chudle, marde les, na dine les nič a bičhade les het. ⁴ Pale ke lende bičhada avre slugas, ale leske pharade o šero a asandile les avri. ⁵ Avke pale bičhada avres a oles murdarde. Mek but sluhen bičhada, ale jekhen marenas a avren murdarenas.

⁶ Sas les mek jekh čhavo, saves igen kamelas. A pro koñec savorendar bičhada ke lende the les, bo phenda peske: „Mire čhas dena pačiv.“

⁷ No ola vinara peske phende: „Leske ačhela savoro. Aven murdaras les a leskro d'edictvos ela amaro!“ ⁸ Avke les chudle, murdarde les a čhide avri andral e viñica.“

⁹ O Ježiš phučla: „Akor so kerela o raj la viñcakro? Avela, murdarela ole vinaren a e viñica dela avrenge.“ ¹⁰ A phenda: „Na gendan, so hin pisimen:

*„O murara odčhide oda bar;
so pre stavba hino glavno.*

¹¹ *O Raj oda kerda
a amen pes oleske čudalinas?“*

¹² Kamenas les te phandel andre, bo achalile, hoj pal lende phenda kada podobenstvo. Ale daranas pes le nipendar, vašoda les mukle a gele het.

Pal o daňe

¹³ Palis ke leste bičhade varesave Farizejen the Herodijanen, hoj les te chuden andro lava. ¹⁴ Sar avle ko Ježiš, phende leske: „Učitelina, džanas, hoj vakeres čačipen a na džal tuke pal oda, so o manuša phenen, bo tu na dikhes pro manuš, ale sikaves le Devleskro drom andro čačipen.

Phučas tutar: Kampel te počinel le cisariske o dañe, či na? Kampel te počinel, abo na?“

¹⁵ Ale o Ježiš prindžarda lengro budžañdipen a phenda lenge: „Soske man kamen te chudel pro lav? Anen mange o denaris, hoj les te dikhav.“ ¹⁶ A sar leske ande, o Ježiš lendar phučla: „Kaskro hin kada muj the nav?“

„Le cisariskro,“ odphende leske.

¹⁷ Avke lenge o Ježiš phenda: „Den oda, so hin le cisariskro, le cisariske, a so hin le Devleskro, le Devleske.“ A igen pes oleske čudalinde.

Pal o uštiben andral o meriben

¹⁸ Avle ke leste o Saduceja, save pačan, hoj o manuš našti uštel andral o meriben, a phučle le Ježišostar: ¹⁹ „Učitelina, o Mojžiš amenge pisinda, hoj *te mulahas varekaske o phral a mukela la romña bi o čhave, leskro phral peske la mušinel te lel romñake, hoj te avel le phrales čhave.* ²⁰ Sas efa phrala. Ešebno peske iľa romña a muľa, ale na sas leš laha čhave. ²¹ Palis laha ačhila dujto phral, tiš muľa a na sas les čhave. A kavke oda sas the paš o trito phral. ²² Avke laha dživenas savore efa phrala, no ñikastar la na sas čhave. Palis, sar mule avri savore phrala, muľa the oj. ²³ Akor sar o mule uštena andral o meriben, kaskri ela romñi, te savore efa phrala laha dživenas?“

²⁴ O Ježiš lenge odphenda: „Tumen čačes ñisoske na achalon, bo na prindžaren le Devleskro Lav aňi leskri zor. ²⁵ Bo sar uštena o mule andral o meriben, na lena romñen a na džana romeste, ale ena sar o aňjela andro ñebos.

²⁶ A pal o mule, save uštena andral o meriben,

tumen na gend'an andro Zvitkos le Mojžišoskro, hoj o Del leske paš o labardo krakos phend'a: *„Me som o Del le Abrahamoskro, o Del le Izakoskro the o Del le Jakoboskro?“* ²⁷ O Del nane Del le mulenge, ale le džidenge. Tumen čačes ņisoske na achalon.“

O nekbareder prikazaŋje

²⁸ Androda avla pašeder jekh le zakoŋikendar, bo šunda, sar pes le Ježišoha vesekedinenas o zakoŋika, a džanla, hoj lenge o Ježiš mištes odphenda. A phučla lestar: „Savo prikazaŋje hin nekbareder maškar savore?“

²⁹ O Ježiš leske odphenda: „Nekbareder maškar savore prikazaŋja hin: *„Šun, Izrael! O Raj hin amaro Del, o Raj hino jekh!“* ³⁰ *Kameha le Rajes, tire Devles, andral calo tiro jilo, andral cali tiri duša, andral cali tiri godi the andral cali tiri zor!* [Kada hin o ešebno prikazaŋje.] ³¹ Dujto hin kada: *„Kameha avres avke sar tut korkores!“* Bareder prikazaŋja kalendar imar nane.“

³² O zakoŋikos leske phenda: „Mištes, učitelina! Čačipen phenda, hoj hin ča jekh Del a aver nane. ³³ A te kamel le Devles andral calo peskro jilo, andral cali godi, andral cali duša the andral cali zor a te kamel avres avke sar pes korkores hin buteder sar savore labarde the aver obeti.“

³⁴ O Ježiš dikhla, hoj o zakoŋikos godaha odphenda a phenda leske: „Na sal dur le Devleskre krališagostar.“ A imar buter ņiko pes na opovažinda te phučel vareso le Ježišostar.

Pal o čhavo le Davidoskro

³⁵ Sar o Ježiš sikavelas andro chramos, phučła: „Sar oda, hoj o zakoňika phenen, hoj o Kristus hin o čhavo le Davidoskro? ³⁶ Se korkoro o David phenda andro Sveto Duchos:

O RAJ phenda mire Rajeske:

*Beš tuke pal miri čači sera,
medik tuke na thovava
tire ñeprijatelen tel o pindre.'*

³⁷ Te korkoro o David les vičinel ‚Rajeja‘, sar šaj el o Kristus leskro čhavo?“

A but nipi le Ježiš radišagoha šunenias.

Pal o zakoňika

³⁸ Sar len o Ježiš sikavelas, phenelas lenge: „Den tumenge pozoris pro zakoňika, bo on kamen te phirel andro šukar džindarde gada a kamen, hoj len o nipi andro foros te pozdravinen; ³⁹ kamen o anglune thana andro sinagogi a o nekfeder thana pro hoscini; ⁴⁰ chan avri o khera le vdovenge a but pes modľinen, hoj len te dičhol. Vašoda ena goreder sudzimen.“

E čori vdova del nekbuter

⁴¹ O Ježiš peske bešla andro chramos paš e pokladňica a dikhelias, sar o nipi andre čhivkerenas o love. But barvale čhide but. ⁴² Androda avľa jekh čori vdova a čhida duj churde minci, vaj duj centi.

⁴³ Akor o Ježiš vičinda le učeňiken ke peste a phenda lenge: „Čačipen tumenge phenav, hoj kadi čori vdova čhida buter sar savore okla džene, so čhivkerenas andre pokladňica. ⁴⁴ Bo savore čhide olestar, so lenge ačhelias, ale oj čhida peskre čoripnastar savoro, so la sas pro džživipen.“

13

O chramos ela telečhido

¹ Sar avelas o Ježiš avri andral o chramos, phenda leske jekh le učeňikendar: „Dikh, Rajeja, save šukar bara the save stavbi!“

² O Ježiš leske odphenda: „Dikhes kala bare stavbi? Na ačhela kade bar pre bareste; savoro ela telečhido.“

So ela pro koňec le svetoskro

³ Sar bešelas pre Olivovo brehos, khatar dičhol o chramos, sas leha korkore o Peter, o Jakob, o Jan the o Andrej a phučle lestar: ⁴ „Phen amenge, kana oda avela? Pal soste prindžaraha, hoj oda imar hin pašes?“

⁵ O Ježiš lenge chudňa te vakerel: „Den tumenge pozoris, hoj tumen vareko te na klaminel!

⁶ Bo ena but ajse džene, so avena andre miro nav a phenena: ‚Me som o Kristus!‘ a klaminena but nipen. ⁷ Sar šunena pal o maribena the pal oda, hoj pes maren o narodi, ma predaran, bo oda mušinel te avel, ale mek na ela o koňec. ⁸ Bo o narodos džala pro narodos a o krališagos pro krališagos. Pre varesave thana e phuv razisaľola a ela bari bokh [the ňepokoj]. Oda ela o anglune dukha le svetoskre andro trapišagos.

⁹ Ale tumen tumenge den pozoris! Vaš ma tumen lena pro sudi a marena tumen andro sinagogi. Vaš ma ačhena anglo bare raja the anglo kraľa, hoj lenge te svedčinen. ¹⁰ Ale anglo da mušinel ešeb te avel vakerdo o evaňjelium savore narodenge. ¹¹ Sar tumen phandena andre a ľidžana tumen pro sudos, ma daran

tumen olestar, so vakerena. Ale vakeren oda, so tumenge odi ora ela dino te phenel, bo na tumen vakerena, ale o Sveto Duchos.

¹² O phral dela andre le phrales, hoj les te murdaren, a o dad le čhas. O čhave džana pre daj the pro dad a murdarena len. ¹³ Vaš miro nav tumen savoredžene našti avri ačhena. Ale oda, ko likerela avri dži o koñec, ela spasimen.“

O baro pharipen

¹⁴ „Sar dikhena oda baro džungipen, so meľarel andre o chramos, pre oda than, kaj oda na kamel te el, [avke sar phenda o prorokos Daniel] – oda, ko genel, mi achalol – akor ola, ko ena andre Judsko, mi denašen upre pro verchi. ¹⁵ Oda, ko ela pre strecha, te na avel tele, hoj peske vareso te lel andral o kher. ¹⁶ Oda, ko ela pre maľa, te na visalol pale khere vaš o gada. ¹⁷ No andre ola dživesa ela igen phares le khabñenge the ole džuvlence, save den te pijel le čhavoren. ¹⁸ Modlinen tumen, hoj pes oda te na ačhel jevende! ¹⁹ Bo ola dživesa ena ajse phare, sar mek šoha na sas, kanastar o Del stvorinda o svetos, a imar aňi šoha buter na ela.

²⁰ A te o Raj na kerdahas ola dživesa frimeder, na ulaħas zachrañimen ñisavo manuš. Ale vaš o manuša, saven peske kidña avri, kerda ola dživesa frimeder. ²¹ Te tumenge akor vareko phendaahas: ‚Dikh, kade hin o Kristus!‘ abo: ‚Kode hino!‘ – ma pačan. ²² Bo avena but falošna mesijaša, save phenena pal peste, hoj on hine o Kristus. Avena the but falošna proroka a kerena bare znameňja the zazraki, hoj te klaminen, te

pes diňahas, the olen, kas peske o Del kidña avri.
²³ Tumen tumenge den pozoris! Savoro tumenge phendom anglal.“

Sar avela o Čhavo le Manušesko

²⁴ „Andre ola dživesa,
 pal oda pharipen,
 o kham kaľola andre
 a o čhonoru imar na švicinela.

²⁵ O čercheňa perena tele andral o ňebos
 a o ňeboskre zora pes čhalavena.

²⁶ Akor dikhena, sar o *Čhavo le Manušesko avel pro ňeboskre chmari* andre bari zor the andre slava. ²⁷ A ov bičhavela peskre aňjelen, hoj te skiden upre leskre avrikidle manušen pal savore štar seri le svetoskre, pal jekh agor la phuvakro dži pre aver.“

O podobenstvo pal o figovňikos

²⁸ „Sikľon andral kada podobenstvo pal o figovňikos: Sar leskre konara hine imar kovle a o prajti aven avri, džanen, hoj o ňilaj hino pašes. ²⁹ Avke the tumen, sar dikhena, hoj pes oda savoro ačhel, džanen, hoj ov hino pašes paš o vudar. ³⁰ Čačipen phenav tumenge, hoj na predžala kada pokoleňje, medik pes kada savoro na ačhela. ³¹ O ňebos the e phuv našľona, ale mire lava šoha na našľona.“

Te stražineľ a te na zasovel

³² „Ale ole dživesestar the ola oratar na džanel ňiko, aňi o ňeboskre aňjela, aňi o Čhavo, ča jekh o Dad. ³³ Den tumenge pozoris, ma zasoven [a modľinen tumen]! Bo na džanen, kana avela odi ora. ³⁴ Le Čhaha le Manušeskreha hin oda avke

sar jekhe manušeha, so omukla peskro kher, gela pro droma a diña peskre sluhenge, hoj pes pal oda te starinen. Sakoneske phenda so te kerel a prikazinda le stražnikoske paš o vudar, hoj te na zasovel.

³⁵ Vašoda tumenge den pozoris a ma zasoven, bo na džanen, kana avela o raj le khereskro: Či rači, vaj pal jepaš rat, či akor, sar o kohutos gilavel, vaj tosara. ³⁶ Hoj te na avel akor, sar les na užarena, a arakhela tumen te sovel. ³⁷ So tumenge phenav, savorenge phenav: „Ma zasoven!“ “

14

Roden, sar le Ježiš te murdarel

¹ Sas mek duj džives angle Patradi the anglo inepos le Marengro bi o Kvasos. O bare rašaja the o zakoņika rodenas sar le Ježiš počoral te chudel a te murdarel. ² Ale phenenas: „Našti oda keras pro inepos, hoj pes te na vzburinen o manuša.“

E džuvli pomazinel le Ježiš

³ Sar sas andre Betanija andro kher ko Šimon, saves sas malomocenstvo, a bešelas pašal o skamind, avla ko Ježiš jekh džuvli. Ola džuvla sas alabastrovo caklocis, andre savo la sas igen vzacno olejos le nardostar. Phagla o caklocis a čhida avri oda olejos le Ježišoske pro šero.

⁴ Varesave džene olendar, so ode sas, dudri-nenas: „Zbitočne sas čhido avri kajso vzacno olejos! ⁵ Kada olejos pes šaj bikenda vaš o trin šel

(300) rupune minci* a šaj pes diña le čorenge.“
A igen pre late vakerenas.

⁶ Ale o Ježiš phendá: „Muken la! Soske la trapinen? Presikadá mange baro lačhipen. ⁷ Bo o čore tumenca hine furt a tumen lenge šaj presikaven o lačhipen, kana ča kamen, ale me tumenca furt na avava. ⁸ Oj kerďa oda, so mek akana šaj kerďa – pomazindá miro telos imar anglal pro pohrebos. ⁹ Čáčipen tumenge phenav, hoj všadzík, kaj ča pes o evaňjelium vakerela pal calo svetos, pes vakerela the pal kada, so kadi džuvlí akana kerďa, pre lakro leperiben.“

O Judaš pes dovakerel le rašajenca

¹⁰ O Judaš Iškarijotsko, jekh le dešudujendar, geľa pal o bare rašaja, hoj lenge te del andre le Ježiš. ¹¹ Sar oda on šunde, radisalile a phende leske, hoj les dena vaš oda love. O Judaš akorestar rodelas drom, sar les te zradzinel.

O učeňika pripravinen e posledno večera

¹² Ešebno džives pro inepos le Marengro bi o Kvasos, pro džives, sar pes murdarel la Patradakro bakroro, phende o učeňika le Ježišoske: „Kaj kames, hoj tuke te džas te pripravinel o Patradakro chaben?“

¹³ Akor bičhaďa duje peskre učeňiken a phendá lenge: „Džan andro foros. Ode pes tumenca arakhela manuš, savo lidžala jekh džbanos paňi. Džan pal leste ¹⁴ a ole manušeske, ke kaste džala andro kher, phenen: „O Učitelis tutar phučel: Kaj hin oda kher, andre savo

* **14:5** 14,5 300 denara. Oda hin buter sar jekh beršeskro počniiben.

chava le učeňikenca o Patradakro chaben?'¹⁵ Ov tumenge sikavela upruno baro kher, so imar ela pripravimen the pratimen avri. Ode amenge pripravinen o chaben.“

¹⁶ O učeňika gele andro foros a arakhle savoro avke, sar lenge o Ježiš phenda; a pripravinde o Patradakro chaben.

O Ježiš phenel pal o zradcas

¹⁷ A sar zaračila, avla o Ježiš le dešuduje učeňikenca. ¹⁸ Sar bešenas pašal o skamind a chanas, o Ježiš phenda: „Čaćipen tumenge phenav, hoj jekh tumendar, so manca chal, man zradzinela.“

¹⁹ Sar oda šunde, ačhile smutna a phučenastar jekh pal aver: „Som oda me?“

²⁰ O Ježiš lenge odphenda: „Hin oda jekh le dešudujendar, oda, ko manca močinel o maro andro čaro. ²¹ O Čhavo le Manušeskro mušinel te merel, avke sar pal leste hin pisimen, ale ole manušeha, ko les zradzinela, ela igen namištes. Feder leske ulahas, te aňi na ulilahas.“

E posledno večera

²² A sar chanas, ila o Ježiš o maro, palikerđa, phagerelas, delas lenge a phenda: „Len, [chan], kada hin miro telos.“

²³ Palis ila the e kući, palikerđa, diňa lenge a pile andral savore.

²⁴ Phenda lenge: „Kada hin miro rat la [neva] zmluvakro, so pes čhorel avri vaš but manuša.

²⁵ Čaćipen tumenge phenav, hoj imar buter šoha na pijava olear, so barol pre viňica, dži andre

oda džives, medik les na pijava nevo andro krališagos le Devleskro.“

O Ježiš phenel, hoj les o Peter zaprinela

²⁶ Palis gilade e chvala a gele pro Olivovo verchos.

²⁷ O Ježiš lenge phenda: „Kadi rat man savore omukena, bo hin pisimen:

„Marava le pastjeris

a o bakrore pes rozdenašena.‘

²⁸ Ale sar uščava andral o meriben, džava anglal tumende andre Galileja.“

²⁹ Akor leske o Peter phenda: „Te tut savore omukena, me tut šoha na omukava!“

³⁰ O Ježiš leske odphenda: „Čačipen tuke phenav, hoj mek kadi rat, sigeder sar o kohutos dujtovar gilavela, tu man trival zaprineha.“

³¹ Ale o Peter mek buter vakerelas: „Kajte tuha mušinava te merel, šoha tut na zaprinava.“ A the savore okla učeņika avke phenenas.

E modlitba andro Getsemane

³² Palis avle pre ajsa than, so pes vičinel Getsemane. Ode phenda o Ježiš peskre učeņikenge: „Bešen tumenge kade, medik man modlinava.“

³³ Ila peha ča le Peter, le Jakob the le Jan a sas leske igen phares. ³⁴ A phenda lenge: „Miri duša hiņi pro meriben smutno, ačhen kade a ma zasoven.“

³⁵ Geļa lendar sikra dureder anglal, peļa pre phuv a mangelas pes, hoj te pes del, či les našti kadi phari ora obdžal. ³⁶ Phenelas: „Abba, Dado, tu šaj keres savoro, le mandar kadi kuči! Ale na oda, so me kamav, ale so tu kames.“

³⁷ Palis avľa a arakhľa len te sovel. A phenda le Peteriske: „Soves, Šimon? Jekh ora na birindaľ upre te ačhel? ³⁸ Ma soven a modľinen tumen, hoj te na džan andro pokušeňje, bo o duchos kamel, ale o řelos hino slabo.“

³⁹ O Ježiš pes geľa pale te modľinel a vakerelas pale ola lava. ⁴⁰ Sar avľa pale, arakhľa len pale te sovel, bo o jakha lenge perenas tele. A na džanle, so leske pre oda te phenel.

⁴¹ Avľa tritovar a phenda lenge: „Mek furt soven a odpočovinen tumenge? Imar dos! Avľa odi ora. Dikhen, o Čhavo le Manušeskro hino akana dino andro vasta le binošnenge. ⁴² Ušřen, aven džas! Imar avel miro zradcas.“

O Ježiš hino zailo

⁴³ Takoj androda, sar mek o Ježiš vakerelas, avľa o Judaš, jekh le dešudujendar, a leha avenas but nipi khatar o bare rašaja, zakoňika the phuredera le šablřenca the le pacenca andro vasta.

⁴⁴ Le Ježišoskro zradcas lenge diňa anglal te džanel: „Oda, kas čumidava, oda hin ov. Phanden les mištes a lidžan les het.“ ⁴⁵ Sar doavľa, takoj geľa ko Ježiš a phenda leske: „Rabbi!“ A čumidlľa les. ⁴⁶ Ola murša les takoj chudle a zaile. ⁴⁷ Avke varesavo dženo, so ode ačhelas pašes, iľa avri e šablľa a demađa le nekbaredere rašaskre sluhas a odčhinda leske o kan.

⁴⁸ O Ježiš lenge phenda: „Avľan pre ma le šablřenca the le pacenca, hoj man te zalen sar varesave živaňis? ⁴⁹ Džives so džives somas maškar tumende andro chramos a sikavavas, ale na zailan man. Ale oda, so hin pisimen, pes

mušinel te ačhel.“ ⁵⁰ Akor les savore učeňika omukle a denašle het.

⁵¹ Džalas pal leste varesavo terno manuš, urdo ča andre lepeda. Sar les chudle, ⁵² mukla e lepeda a lango denašla het.

O Ježiš angle Bari Rada

⁵³ Ligende le Ježiš ko nekbareder rašaj, kaj pes zgele savore bare rašaja, o phuredera the o zakonika. ⁵⁴ O Peter avelas pal leste dural a doavla dži andre dvora le nekbareder rašaskri. Ode peske bešla paš o stražnika a tačarelas pes paš e jagori.

⁵⁵ O bare rašaja the e cali Bari Rada kamenas te arakhel vareso pro Ježiš, hoj les te murdaren, ale našti arakhle. ⁵⁶ But džene pro Ježiš falošne svedčinenas, ale o lava lenge na pasinenas.

⁵⁷ Varesave džene uštíle a kavke pre leste klamišagoha svedčinenas: ⁵⁸ „Amen šundam, sar phenda: ‚Čhivava tele kada chramos, so sas ačhado le manušeskre vastenca, a tel o trin džives kerava aver, so na ela ačhado le manušeskre vastenca.‘ “ ⁵⁹ Ale aňi kala lava le švedkenge na pasinenas.

⁶⁰ Akor uštíla o nekbareder rašaj, ačhíla maškaral a phučla le Ježišostar: „Soske nič na odphenes pre oda, so pre tute kala nipi vakeren?“ ⁶¹ Ale o Ježiš sas čhit a na phenda mek aňi lav.

O nekbareder rašaj lestar pale phučla: „Sal tu o Kristus, o Čhavo le Devleskro†?“

† **14:61** 14,61 E grecko čhib: Oda Požehnano

⁶² O Ježiš leske phenda: „Me som. *A dikhena, sar bešel o Čhavo le Manušeskro pre čači sera le Nekzoraledereskri a sar avel pro ņeboskre chmari.*“

⁶³ Akor čhingerda o nekbareder rašaj peskre gada a phenda: „Pre soste amenge mek kampil švedken? ⁶⁴ Šundan, sar pes ruhinel! So pre oda phenen?“

A savore phende, hoj peske zaslužinel te merel. ⁶⁵ A varesave džene pre leste chudle te čhungarel. Zaučharenas leske o muj, marenas les pal o šero a phenenas: „Prorokin! Ko tut demađa?“ Palis les ile o stražnika a marenas les.

O Peter zaprinel le Ježiš

⁶⁶ Sar sas o Peter tele pre dvora, avla ode jekh služka le nekbareder rašaskri, ⁶⁷ a sar dikhla le Peter, hoj pes tačarel paš e jag, phenda: „The tu salas ole Ježišoha andral o Nazaret.“

⁶⁸ Ale o Peter zaprinda: „Me na džanav aňi na achaluvav, pal soste vakeres!“ A gela odarik avri pre avruňi dvora. Akor o kohutos gilada.

⁶⁹ Sar les pale ode dikhla odi služka, phenda olenge, so ode ačhenas: „The kada hino jekh lendar.“ ⁷⁰ Ale o Peter pale zaprinda.

Na pregela but a ola, so ačhenas paš o Peter, leske pale phende: „Tu sal čačes jekh lendar, bo sal Galilejčanos [a o vakeriben tut lenca hin jekh].“

⁷¹ Ale o Peter pes chudňa te košel a ila pre peste vera: „Me na prindžarav ole manušes, pal savo tumen vakeren!“

⁷² Androda takoj gilada o kohutos dujtovar. Akor avla le Peteriske pre godi ola lava, so leske o Ježiš phenda: „Sigeder sar o kohutos duvar gilavela, tu man trival zaprineha.“ A chudna te rovel.

15

O Ježiš anglo Pilat

¹ Takoj sig tosara pes dovakerde o bare rašaja, o phuredera, o zakoņika the e Bari Rada. Phandle le Ježiš, odligende les a dine le Pilatoske.

² O Pilat lestar phučla: „Sal tu o židoviko kralis?“

„Tu oda phenes,“ odphenda leske o Ježiš.

³ O bare rašaja pre leste but vakerenas ⁴ a o Pilat lestar pale phučla: „So nič na odphenes? Dikh, keci pre tu vakeren!“

⁵ Ale o Ježiš imar nič na phenda, a vašoda pes o Pilat igen čudalinelas.

O Ježiš odsudzimen pro meriben

⁶ Furt pre Patradi lenge o Pilat premukelas jekhe bertenošis, saves peske on kidenas avri.

⁷ Akor sas andre bertena jekh murš, saves vičinenas Barabaš. Ov sas phandlo andre olenca, ko paš e vzbura murdarde varesave manušen. ⁸ Sar pes o nipi zgele, chudle te mangel le Pilat, hoj lenge te premukel jekhe bertenošis, avke sar furt kerelas.

⁹ O Pilat lendar phučla: „Kamen, hoj tumenge te premukav le židovike kralis?“ ¹⁰ Bo džanelas, hoj les o bare rašaja dine andre zavistatar. ¹¹ Ale

o bare rašaja kerde upre le nipen, hoj te mangel le Barabaš.

¹² O Pilat lendar pale phučla: „Akor so kamen, hoj te kerav oleha, kas vičinen židoviko kralis?“

¹³ On zorales vičinde: „Ukrižin les!“

¹⁴ O Pilat lendar phučla: „So ajsa nalačo kerda?“

No on mek zoraleder vičinenas: „Ukrižin les!“

¹⁵ Avke o Pilat kerda pal e dzeka le manušenge a premukla le Barabaš. Palis diña le Ježiš te zbičinel a te ukrižinel.

O slugađa asan le Ježišostar

¹⁶ O slugađa les ligende andro palacis le vladariskro – oda hin o Praetorium – a vičinde ode cali čata. ¹⁷ Urde les upre andro purpurovo plaštos a thode leske pro šero koruna, so kerde le trñendar. ¹⁸ A chudle lestar te asal a vičinenas: „Mi dživel o židoviko kralis!“ ¹⁹ Marenas les pal o šero le palicenca, čhungarenas pre leste, perenas pro khoča a bandonas anglal leste.

²⁰ Sar lestar imar preačhile te asal, čhide pal leste tele o purpurovo plaštos a urde pre leste leskre gada. Palis les ligende avri, hoj les te ukrižinen.

O Ježiš ukrižimen

²¹ Akor varesavo Šimon Cirenejsko, o dad le Alexandroskro the le Rufoskro, avelas pal e maľa. Leske prikazinde, hoj te lidžal le Ježišoske o kerestos. ²² A lidžanas le Ježiš pro than, so pes vičinel Golgota (oda hin prethodo: Le Lebchengro Than). ²³ Dine les te pijel mol mišimen la

mirhaha*, ale ov na kamla. ²⁴ Ukrižinde les a rozdelinde peske leskre gada maškar peste avke, hoj losinenas, ko peske so lela.

²⁵ Sas eña ori† tosara, sar les ukrižinde.

²⁶ Upral leskro šero sas pisimen leskri vina: „O kralis le Židengro.“

²⁷ Jekhetane leha ukrižinde the duje živañen, jekhes pal e čači sera a dujtones pal e balogni.

²⁸ [Akor pes ačila oda, so hin pisimen: „Lidžanas les sar živañis.“] ²⁹ Ola manuša, save odarik predžanas, pes ruhinenas pre leste, kerenas le šerenca a phenenas: „Tu so čhives tele o chramos a tel o trin džives les pale ačhaves!

³⁰ Zachrañin akana tut korkores a av tele pal o kerestos!“ ³¹ The o bare rašaja le zakonikenca asanas maškar peste: „Avren zachrañinelas, ale pes našti zachrañinel! ³² O Kristus, o izraeliko kralis! Akana mi avel tele pal o kerestos, hoj te dikhas a te pačas!“ Asanas lestar mek the ola, ko sas leha ukrižimen.

O Ježiš merel

³³ Dešuduj (12) orendar‡ pro dilos avla kalipen pal cali phuv a likerda dži trin oriŠ pal o dilos.

³⁴ A trin orendar o Ježiš zorales vičinda: „*Eloi, Eloi, lama sabachtani?*“ – so hin prethodo: „Devla miro, Devla miro, soske man omuklal?“

³⁵ Varesave džene, save ode ačhenas, oda šunde a phenenas: „Šunen, vičinel le Eliaš.“

* **15:23** 15,23 E mirha hin o kirko koreñje. † **15:25** 15,25 E grecko čhib: e trito ora ‡ **15:33** 15,33 E grecko čhib: e šovto ora § **15:33** 15,33 E grecko čhib: e eñato ora

³⁶ Jekh dženo denašla te močinel e špongija andro šut, thođa la pre paca, diňa les te pijel a phenda: „Užaren! Dikhaha, či avela o Eliaš, hoj les te lel tele.“

³⁷ Akor o Ježiš zorales vičinda a muľa.

³⁸ O pochtan, so sas figimen andro chramos, phariľa pro jepaš uprunestar dži tele. ³⁹ A sar dikhľa o velitelis le slugadengro, savo ode ačhelas, sar muľa o Ježiš, phenda: „Kada manuš sas čačes o Čhavo le Devleskro!“

⁴⁰ Sas ode the varesave džuvľa, so dikhenas dural. Maškar lende sas e Maria Magdalena, e Salome, the e Maria – e daj le terneder Jakoboskri the Jozesoskri. ⁴¹ Kala džuvľa phirenas pal o Ježiš a kenas pašal leste, sar sas mek andre Galileja. Sas ode mek but aver džuvľa, save leha avle andro Jeruzalem.

O Ježiš parundo

⁴² Sar imar zaračolas, a vašoda, hoj oda sas o džives, kana pes pripravinenas pro šabat, ⁴³ avľa o Jozef andral e Arimatija ko Pilat. Ov sas baro manuš andre Bari Rada, savo tiš užarelas o krališagos le Devleskro. A bi e dar avľa te mangel le Pilatostar o telos le Ježišoskro. ⁴⁴ O Pilat pes čudalinda, hoj o Ježiš imar muľa. Vičinda peske le velitelis a phučľa lestar, kana muľa. ⁴⁵ Sar pes dodžanľa le velitelistar, hoj imar muľa, diňa o telos le Jozefoske. ⁴⁶ O Jozef cinda lepeda, iľa tele o telos le Ježišoskro a zapačardľa les andre lepeda. Thođa les andro hrobos, so sas avrikerdo andre skala, a zaučhardľa andre o

vudar le bareha. ⁴⁷ E Maria Magdalena the e Maria le Jozesoskri daj dikhenas, kaj les thode.

16

O Ježiš uštel andral o meriben

¹ Sar imar pregela o šabat, e Maria Magdalena, e Salome, the e Maria, e daj le Jakoboskri, cinde voňava oleji, hoj te pomazinen le Ježišoskro telos. ² Sig tosara, sar avelas avri o kham, ešebno džives andro kurko, avle ko hrobos. ³ A phenenas jekh avrake: „Ko amenge odcirdela o bar pašal o hrobos?“

⁴ Ale sar dikhle feder, dikhle, hoj oda bar, so sas igen baro, imar hino odčhido. ⁵ Avke gele andro hrobos a dikhle, hoj pre čači sera bešel terno manuš, urdo andro parne gada, a darandile pes.

⁶ Ale ov lenge phendā: „Ma daran tumen! Roden le Ježiš andral o Nazaret, savo sas ukrižimen? Nane kade! Uštilā andral o meriben. Dikhen, kade hin oda than, kaj sas thodo. ⁷ Džan, phenen le učeňikenge the le Peteriske: ‚Džal andre Galileja anglal tumende a ode les dikhena, avke sar tumenge anglal phendā.‘ “

⁸ On denašle sig avri andral o hrobos, bo igen predarandile a izdranas daratar. Ńikaske nič na phende, bo pes daranas.

O Ježiš pes sikavel le učeňikenge

⁹ [Kurke sig tosara, sar uštilā andral o meriben, pes ešeb sikadā la Maria Magdalenake, andral savi angloda tradňa avri eŧta demonen. ¹⁰ Oj oda geľa te phenel le manušenge, so leha phirenas.

On pal leste rovenas a sas igen smutna. ¹¹ A sar šunde, hoj o Ježiš dživel a hoj les dikhla, na pačanas lake.

¹² Palis pes o Ježiš sikađa andre aver podoba duje dženenge lendar, sar džanas peskre dromeha andro gav. ¹³ Avke gele pale a phende oda oklengne, ale aňi lengne na pačandile.

¹⁴ Ale palis pes sikađa le dešujekh (11) apoštolenge, sar bešenas pašal o skamind. Pokarhinda len vaš oda, hoj lengre jile sas zaphandle andre a na pačandile olengne, ko les dikhle pal oda, sar uštila andral o meriben.

¹⁵ Phenda lengne: „Džan pal calo svetos a vakeren o evaňjelium savorengne, kas o Del stvorinda! ¹⁶ Oda, ko pačala a dela pes te bolel, ela zachraňimen. Ko na pačala, ela odsudzimen. ¹⁷ Ola, ko pačana, kerena kala veci: Andre miro nav tradena avri le demonen a vakerena neve čhibenca. ¹⁸ Le sapen lena andro vasta, a kajte pilehas o meribnaskro jedos, nič lende na ela. Pro nasvale thovena o vasta a sastona avri.“

¹⁹ A paloda, sar lenca o Ježiš dovakerđa, sas ilo upre andro ňebos a bešla peske pal e čači sera le Devleskri. ²⁰ Palis o učeňika gele a vakerenas všadzik o evaňjelium. O Raj lengne pomožinelas a pridžanelas pes ke lengro lav prekal o zazraki, so pes ačhenas.]

Amen.

**Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib,
Slovensko 2022**
**Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2022 (New Testament+)**

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word
for the World Slovakia

Language: Romanes (Romani, Carpathian)

Contributor: Eastern European Mission

Eastern Slovak Romani Bible

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani.' The Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Audio of the New Testament is available and that of the Old Testament is expected by the end of 2023.

The text and audio are accessible on YouVersion, Bible.com, Biblia.sk, Bible.is, <https://romani.global.bible>; etc. A standalone app can be downloaded from GooglePlay: search for E Biblia Andre Romani Chib.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 15 Apr 2023

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849